

BRITISH MUSEUM

DEPARTMENT MANUSCRIPTS

CATALOGUE ADD. 8873

ORDERSCH. 31764

AUTHOR

TITLE EPISTOLAE PONTIFICUM

ROMANORUM

PLACE & DATE OF ORIGIN

INCHES

1 1 1 1 2

1

2

3

4

5

CENTIMETRES

British Museum Photographic Service, London

For p

Rec
of th
made

(12-1)

Add. 8873

For printed text or notices of this MS. see:—

Farrar - Le Brio

See 8871 - 1132.

1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

H. 1132

Readers are requested to notify the Superintendent
of the Students' Room of any additions that may be
made to the above.

See Neues Archiv der Gesell-
schaft für ältere deutsche
Geschichtskunde, Bd V. 1879
1000

Conrat (Cohn), Max. Die Rechts des 19. Jhdts.

Institutionen auszug der britischen Dekretalensammlung

, Berlin, 1887.

F. D.

(4536. 1885) basil. Aug.

A. 1887

- i. De iudicia ab epis servanda.
ii. De non prohibenda ecclesie consecratione.
iii. De pulsione pbr. & de violatione sporatione.
iiii. De ordinatione in iudicio qdrage sim facienda.
v. De debita incursionis pontificis ad regem.
vi. De conuictis aduaco illatis.
vii. De ecclesia noua sine pp auctoritate consecranda.
viii. De psonis obnoxius sine manumissione ordinati.
ix. De eis qui subrahunt se iudiciis.
x. De eo q reclamabat ad iudiciu papi iurato.
xi. De non ordinandis pgrinis & incognitis & p m m m m.
xii. De re ab ecclesia substracta. ^{h. m. l. uo.}
xiii. De negotio ppe epis apitate. ^{l. m. n. r. i. s.} app. i. alioz iudiciis.
xiv. De excusatione cora accusatore facienda.
xv. De seruis non pmouendis.
xvi. De intermissione pp. ad regem ex officio obligatione.
xvii. De redargutione pontificu seruos ordinantiu.
xviii. De accusato iudice credulitate.
xix. De conuictoribz clericis.
xx. De uoluntate patru obnue hereditibz seruanda.
xxi. De ordinato app. recipiendo appo pontificis.
xxii. De modernis legibz aut reglis p m m m m.
xxiii. De q possidet faciat sacramtu. ^{l. m. a. r. i. t. u.} p m m m m.
xxiiii. De ea q iudicare nouerat & incontinet. ^{l. m. a. r. i. t. u.}
xxv. De uxatoribz ecclesie excommunicandis.
xxvi. De obseruandis ordinationibz diuinit. ^{l. m. a. r. i. t. u.}
xxvii. De illis q pmouent m m m.
xxviii. De m m m m m pontificis.

D e reprobatione gaudiosi diaconi & electione aliarū pī
D e pībto pīpī multitudinē corporis deſtincto & reſtincto.
Q uod quicquid in dīcōe

D e reprobatione gaudiosi diaconi & electione aliarū pī
D e pībto pīpī multitudinē corporis deſtincto & reſtincto.
Q uod quicquid in dīcōe

Q. e. uiciene indiaru.

Q. e. uiciene indiaru.

D i c t a n t e d e d i c a n d a s u n t p r o m i s s i o n e s u m p o n t i f i c i s .
D e n o m i n a t i o n e

D i c t a n t e d e d i c a n d a s u n t p r o m i s s i o n e s u m p o n t i f i c i s .
D e n o m i n a t i o n e

Imponeudo numero baptizandis.

D. p. firmiter in ecclia fugientib; n̄ retinendis.

De re militibus posita nō transferenda.

parrochia recte n̄ conuellenda.

Stephano contra regulā factō archidiacono.

requis a suo metropolitano ordinandis.

metropolitano acopiuncub, ordinando p̄f.

quinta festi.

...zacher redibitione.

¶ acclia qđ n̄ debeat precunere aliena.

De causa rugarum, & fausti defensionis.

et clericis ad publica iudicia insumantur,

et secundis legib; romanorū principū.

qda pontifice saucato.

et ancione pupilloꝝ. & desolatoꝝ.

et hereditas concessa apud libertate calumpniarum,

...t. chrodera sibi clericos reclamante.

et ipse nolente sua carnibus, usitatus.

veris quod appellat remanens auctoritate

et arbitrio testatoris servando.

et causa iuvoris felicit.

e contemptib, legu.

et turpidus extraneus.

et non accedat administratio sacerdotalis criminosa.

- lxi D e uiolatorib. ecclesiarū.
lxxii D e causa epiphaniū.
lxxiii D e eo q̄ falsa pagina cōdidit testamēta.
lxxiv D e ulcione iterū n̄ retractanda.
lxxv D e t̄ra p̄ porzione sua clerico n̄ attribuenda.
lxxvi D e uenditis ecclesie possessionib; repetendis.
lxxvii D e mancipio uideri ad ecclesiam fugiente.
lxxviii D e patrimonio romane ecclesie.
lxxix D e iohē ep̄o.
lxxx D e ep̄o licentiā postulante uendendi sic ministra.
lxxxi D e eligendo pontifice n̄tē uxore n̄tē filios habente.
lxxxii D e culpato pp̄.
lxxxiii D e ceteris beati p̄.
lxxxiv D e gaudentio ep̄o.
lxxxv D e controuersia int̄ uultinensē. & pariensē ecclesiam.
lxxxvi D e elpidio diacono.
lxxxvii D e ecclesia que se generalē cont̄ romanā eccl̄ā dicebat.
lxxxviii D e n̄ petendo sub nomine cathedraici ult̄ duos sol̄.
lxxxix D e n̄ alienandis reb; t̄p̄r̄ episcopat̄ ad q̄stis.
lxxxx D e monacho q̄ nolebat ēē defensor.
lxxxxi D e ordinatione abatis.
lxxxxii D e ep̄o lucerine ciuitatis ordinato.
lxxxxiii D e ueritate etiā formidine extorq̄nda.
lxxxxiv D e cartis p̄sente aduersario dandis.
lxxxxv D e n̄ accipiendo ult̄. ii. solid̄ sub nōe cathedraici.
lxxxxvi D e habente uxore & filios in ep̄m ordinato.
lxxxxvii D e sacerdote q̄ eruit oculū fr̄is sacerdotiū amittente.
lxxxxviii D e uitandis cismaticis.
lxxxxix D e paulino ep̄o.
lxxxxx D e rufino monacho.

- l. xxxvii. d. e. miscella scismatico facta.
 l. xxxviii. d. e. redemptio; ab errore suscipiendis.
 l. xxxviii. d. e. assertionem uni ecclesie contra scismaticum
 l. xxxix. d. e. cunctione non neganda ecclesie ab episcopis.
 l. xxxix. d. e. archiepiscopo taurinensi romam ire nolente.
 l. xxxix. d. e. potestate non habenda in monachis contra abbatem.
 l. xxxix. d. eligendis ad ordines personis.
 l. xxxix. d. e. supbia clericis.
 l. xxxix. d. e. iudicio libri
 l. xxxix. d. e. monachis reprehensis episcopo presentandis.
 l. xxxix. d. e. ordinando per seculares nuptias.
 l. xxxix. d. e. corrigendis mansuetudine.
 l. xxxix. d. e. iuliana.
 l. xxxix. d. e. repetendis ecclesie uasis subiectis.
 l. xxxix. d. e. causis ecclesiasticis.
 l. xxxix. d. e. puniendis presumptione.
 l. xxxix. d. e. eo qui commisit adulterium.
 l. xxxix. d. e. iure ecclesie non preiudicando.
 l. xxxix. d. e. ordinato in sabato pasce.
 l. xxxix. d. e. episcopis per bellica necessitate dispensis.
 l. xxxix. d. e. ordo in sabato pasce.
 l. xxxix. d. e. non communicando scismaticis.
 l. xxxix. d. e. scismaticis per publicas potestates coercentis.
 l. xxxix. d. e. non occupando ultra quod promissum est a papa legatis.
 l. xxxix. d. e. muliere de monasterio exeunte.
 l. xxxix. d. e. subdiacono qui alienam coniugem rapuit.
 l. xxxix. d. e. eo qui habuerat ancillam et noluit eam obnoxii.
 l. xxxix. d. e. episcopis placas potestates commendis.
 l. xxxix. d. e. emarginiliano prebitero.
 l. xxxix. d. e. super commendis.

- xxi. d e augendo titulo
- xxii. d e pſtudo epō militari manu cōpūendo
- xxiii. d eplacā iū romā adducendis.
- xxiv. d e recipiendis q̄ dissident in ordinatione epī.
- xxv. d e seruo uolente astruere qd legitimu genuerit.
- xxvi. d e abſcudendis ab ecclia ſematiis.
- xxvii. d e n̄ p̄bendo ſubſidio reb; ſubreptioe ad q̄ſtas
- xxviii. d e p̄t̄ uſ; portuensis.
- xxix. d e apocriſtario qd n̄ poſſit recede apalatio
- xxx. d e taurominiane epō.
- xxxi. d e epō nolente ad papā uenire.
- xxxii. d e nolente obedire uocanti epō
- xxxiii. d e expuſo de clericatu p̄ adultio
- xxxiv. d e falſa eplā.
- xxxv. d e negocio ad p̄uincip̄ iudicē t̄minando
- xxxvi. d e iocundo p̄bro.
- xxxvii. d e reb; ecclē reſtituendis dato p̄cio.
- xxxviii. d e re in eod̄ ſtatu manenda donec iudicaria diffinit̄
- xxxix. d e hoſtilio comite.

EX REGISTRO ALEXANDRI. PP.

- I. **D** e crimine fr̄icidii.
- ii. d e uocati ad ſinodū uenire cōtēpnente
- iii. d e epō non deponendo ſine aplice ſed cōſilio
- iiii. d e epō concordielectione cleri & p̄li ordinando.
- v. d e aliueto monacho
- vi. d e eo q̄ reſp̄t filiu iuxta ſe mortuū
- vii. d e homicidio n̄ ſponte p̄petrato.
- viii. d e accusato in ſimoniaca heresi.
- ix. d e poſito & reſtituto epō
- x. d e re litigioſa n̄ alienanda.

- XVI. d e penitencia parricidii.
- XVII. d e eo excommunicando q epm cepit.
- XVIII. d e iohelmo parisiensi archidiacono
- XIX. d e exeunte de monastio ad coniuge
- XX. d e iohelmo archidiacono.
- XXI. d e trema di.
- XXII. d e abbate dimittente^m abbacia.
- XXIII. d e consanguinea in coniugo n retinenda.
- XXIV. d e eo q dimittit uxore occasione consanguinitatis.
- XXV. d e de certis aplice sedis.
- XXVI. d e penitencia corrupte filie patris.
- XXVII. d e quenda ipaliconia.
- XXVIII. d e n ordinando renitente ecclia
- XXIX. d e epo p confessione simoniace heresis restituta.
- XXX. d e suspensis.
- XXXI. d e eo q patris thoru sedauit.
- XXXII. d e monachis ap dicatione phibitis
- XXXIII. d e concessa iniqua mattiano epo.
- XXXIV. d e monacho reclamante q insciens esset monachus
- XXXV. d e n inferendo uolentia et q mure² inditus.
- XXXVI. d e mia impensa irritati homicidii.
- XXXVII. d e sepulture carnotensis epi
- XXXVIII. d e excludendis q mulierculis retine.
- XXXIX. d e noua recta.
- XL. d e eis q n reddunt decimas.
- XLI. d e epo q cardinale carceri mancipauit.
- XLII. d e ascone et albro ab abatis priuatis
- XLIII. d e diacono crimine maleficii imputato.
- XLIV. d e iudeis ad fide nulla in adhibendis
- XLV. d e coniugio consanguinitatis.

- lxiij. d. e incendio ecclesie.
 lxiij. d. e ordinato ad diaconatu sine subdiaconatu.
 lxiij. d. emissia in locis non sacris celebranda.
 lxiij. d. e hugone carnotensi.
 lxiij. d. e iudicio ex suspitione non faciendo.
 lxiij. d. e licentia danda mīe impurio.
 lxiij. d. e homicidio abbas.
 lxiij. d. e pallio non habent presentibus dandis metropolitanis.
 lxiij. d. e gislando de morte epi accusato.
 lxiij. d. e parentele gradibus.
 lxiij. d. e pallio non dando absenti persone.
 lxiij. d. e diacono crimine fornicationis maculato.
 lxiij. d. e iudicio romane sedis non premitando.
 lxiij. d. e eo qui ascendit ad diaconatu sine subdiaconatu.
 lxiij. d. e occiso ab abbate qstio.
 lxiij. d. e iudicis attendis.
 lxiij. d. e pallio non dando absenti persone.
 lxiij. d. e pfectis presentibus inspania.
 lxiij. d. e infectore pbrī.
 lxiij. d. e iudicis accatis.
 lxiij. d. e iudicis iterū.
 lxiij. d. e electione iohis epi.
 lxiij. d. e uenditione criminatis indicta.
 lxiij. d. e congrua electione cleri & pli.
 lxiij. d. e inuisione ribei.
 lxiij. d. e expulsionē ribei.
 lxiij. d. e ernolfo & laudo epi.
 lxiij. d. e exspoliato iudicis non presentando.
 lxiij. d. e eo qui ad curia regia iure ut examinetur.
 lxiij. d. e pcuria data in loco epi.

- lxxv. d. e. ordinato a simoniaco.
 lxxvi. d. e. filio sacerdotis ordinato.
 lxxvii. d. e. simoniaco.
 lxxviii. d. e. pbro concubina habente.
 lxxix. d. e. penitentia relaxanda.
 lxxx. d. e. ordinationib; eustachii.
 lxxxi. d. e. pbro cū matre fornicato.
 lxxxii. d. e. incestu coniungente.
 lxxxiii. d. e. vidone mediolanensi.
 lxxxiv. d. e. eo q̄ sustinet nolentem uolensq; iudiciū
 lxxxv. d. e. excommunicando p̄s q̄ ad respondendū uocet.
 lxxxvi. d. e. pbro caduco morbo laborante.
 lxxxvii. d. e. subdiacono euangelium pignora loca legente.
 lxxxviii. d. e. penitentia homicidii interuē di facti.
 lxxxix. d. e. Wilhelmo marchione.
 lxxxx. d. e. cosaldo amonastio exente. e. in clero restituto.
 lxxxxi. d. e. amicto informatione symoniaca.

de rebus

LIBRO CAPITULORUM

- U** e non uocandis in ius.
 ii. d. e. exceptione ad uiuandis.
 iii. d. e. pactis in t̄pi causa nō seruandis.
 iiii. d. e. obscura t̄ abigua pactione.
 v. d. e. passis muliebria.
 vi. d. e. infamia notans.
 vii. d. e. reb; mē causa gestis.
 viii. d. e. nautis e. cauponib;
 ix. d. e. iudicib; constituendis.
 x. d. e. impunctione malefacti ab infante t̄ furioso.
 xi. d. e. domino nō habendo in re comuni.
 xii. d. e. misura uite.

- xvi d e seruo insidiante occisso.
xvii d e ut qd seruite dno homicidium faciant.
xviii d e iuramento facto sui pcoris.
xix d e fundo iuridico.
xx d e locutate dolo facta.
xxi d e iure iuridico.
xxii d e fugiuiuo seruo.
xxiii d e phtione facienda dierna n negati.
xxiv d e sponsalib.
xxv d e fure q n possit conchi matrimoniu.
xxvi d e donatione int iurū & muliere
xxvii d eton qrendo marito mulieri diuulsa suis captiuitate.
xxviii d e constituto impatoris.
xxix d e ingenui.
xxx d e potestate dnoy in seruos.
xxxi d enuptis.
xxxii d eripis.
xxxiii d e testatate.
xxxiv d e luncione int patri & filii.
xxxv d e testib; habendis.
xxxvi d e testib; ex una domo habendis.
xxxvii d e iuri subiecto qd n possit facere testamtu.
xxxviii d e filis concubine nuptialit copulatis.
xxxix d e qro gradu.
xl d e stipulatione pura.
xli d e stipulatione qstandu q nē: mterū nata.
xlii d e pmissio pēpi causa n seruando.
xliiii d e in inpossessione facta.
xlv d e potestate patris in filios & seruos.
xlvi d e qitate furti.

- xlii. d e restitucione ablato rei.
- xliii. d e q̄litate iniurie.
- xliiii. d e modo actionis.
- xlv. d e negotio seru factu iussu dñi.
- xlvi. d e nexiali animatū actione.
- xlvii. d e puniendis gladio.

In libro gelasii.

Que cōmuniōe acti uitanda.
epla cleōnis ap̄ iacobum.

- i. d e eo quē req̄rit romana sedes.
- ii. d e holocaustis.
- iii. d e utq̄ montis ap̄bris q̄ritur.
- iv. d e non iudicandis omib; in hoc seculo.
- v. d e formata epla habenda. **30sio². pp.**
- vi. d e **leo. pp. Ravepino arelat.**
- vii. d e facto romano diacono.
- viii. d e uenienti epi. **hy liri. pp.**
- ix. d e obseruancia decretorū p̄ncipū xpianorū.
- x. d e cōfirmatione uenientis epi.
- xi. d e nup mutando aliqd cōt̄ statuta pagū.
- xii. d e nouit̄ locū religionis affectantib;
- xiii. d e q̄ p̄ficiē sine litteris metropolitani.
- xiiii. d e cōtrouersia int̄ arelatenē & uenientē cōclū.
- xv. d e pallis p̄ regionē galliarū utendis.
- xvi. d e epi arelatensi.
- xvii. d e confessione fidei pelagi. pp.
- xviii. d e eis q̄. pp. memoriā n̄ faciunt.
- xix. d e suscipiendis eplis romanorū pontificū.
- xx. d e sinodo iohis facto¹ p̄ grecis urbe.
- xxi. d e ieiunio pentecostes.

capitula totius crisostomi.

- xxvii d e omelia crisostomi. sup machu. & de utriusque parentu
xxviii d e stella que magis apparuit.
xxix d e eis q coacti peccant.
xxx d e simulatione misterii.
xxxi d e similitudine dibuui.
xxxii d e iniuste passis.
xxxiii d e iudicio di.
xxxiiii d e persecutione p iusticia passi.
xxxv d e differentia homicidie
xxxvi d e adulatione.
xxxvii d e pictura faciei.
xxxviii d e peccatis puniendis.
xxxix d e exploratione delicti.
xl d e amero iudice.
xli d e hypocrisis.
xlii d e opprobriis criminu.
xliii d e reo condepnante alteru.
xliv d e orando p omib.

ACYBROSI.

1. **D** e uiris usurpantib; muliebres uestes.
2. d e uero teste.
3. d e eo qd sit hostis dicend' q infert bellu nq defedit.
4. d e origine legitima septimi mris.
5. d e ecclia q: ad foru corneli.
6. d e interrogacione uirginis.
7. d e uolente nepte ducere.
8. d e iudicio.
9. d e n' paciendo siqd agit cont' dm.
10. d e successione negata clericis.

- L d. clauis epm iudicante.
- L i. d. e morte petri.
- L ii. d. e obitu theodosii ambrosii.
- L iii. d. e requisitione ligni crucis.
- L iiii. d. e clauis. dñi.
- L v. d. e sacramento dñici calicis. cipam.
- L vi. d. e infantib; baptizandis.
- L vii. d. e hithione.
- L viii. d. e uirgamb; uelatis.
- L iiii. d. e p. matib;
- L x. d. e agone & morte petri & pauli uno die facta.
- L xi. d. e inordinato epō. ut n̄ arguat̄ aulgarib; hoib;
- L xii. d. e eis q̄ compellunt sacerdotes ad confessionē.
- L xiii. d. e eis q̄ subtrahunt se scō collegio.
- L xiiii. d. e eo q̄ iudicat alienū seruū.
- L xv. d. e psequente ignocente.
- L xvi. d. e inobediente aplice sedi.
- L xvii. d. e pascha die dñico celebrando.
- L xviii. d. e psequenab; sacerdotes qd saclegi sint.
- L xiiii. d. e aetis.
- L x. d. e suspectis infide.
- L xxi. d. e reb; ecclie. qd communes.
- L xxi. d. e eis q̄ docent que n̄ licet.
- L xxi. d. e septē diaconib;
- L xxi. d. e crismate indit̄ etne dñice cōsecrando

AGUSTINVS.

- i. d. e sacramento baptismi.
- ii. d. e cōparatione cipam ad petrū
- iii. d. e pponenda ueritate consuetudini.
- iiii. d. e baptismo qd ualeat p hominē acceptibile

D e baptismo qd sit in iusto & in iniusto.

D e baptismo qd accipit ab eo q n accipit.

D e sectatorib; carnaliu. **AVGVSTINVS DE VERBIS DNI.**

viii d e pupillis & paruulis.

ix d e pfectione martiru.

x d e malo iuxta bonu in ecclia stante.

xi d e fraude aname.

xii d e reatu p iuri.

xiii d e eo q mactat in ppa causa ut n accipiat i aliena

xiiii d e exequiis mortuoz.

xv d e dolore de funeti.

xvi d e dimissione debiti facienda.

xvii d e eo qd sps dimittat peccata & n ho.

xviii d e subiuganda uxore.

xviiii d e capitalib; criminib;

xx d e excommunicatis.

xxi d e libertate xpianoz ne i supbia ducat.

xxii d e subiectione necessaria xpianoz.

xxiii d e puidencia in concupiscentia carnis.

xxiiii d e iudicio rei incepte.

xxv d e diuersitate peccati.

xxvi d e n decipiendo pace.

xxvii d e signis & prodigiis pseudo ppharu

xxviii d e uxore n uendenda nec dimittenda n fornicationis causa.

xxviiii d e fide paruuloz.

xx d e catecuminis.

xxxi d e homicidio triu pueroz.

xxxii d e infato pbro.

xxxiii d e comensario incantiscanticoz querendo.

xxxiiii d e potestate petri concessa successorib;

- xxxv. d e cura totius archieps p[ro]p[ri]o c[om]missa.
 xxxvi. d e orationib; missarū & ordine.
 xxxvii. d e ossib; martirū uenerandis.
 xxxviii. d e ordine matronarū.
 xxxviii. d e ueneratione imaginū.
 xl. d e puirio n[on] timēda m[er]itorio.
 xli. d e beato bonefacio.
 xlii. d e imagine ^{dm} cuida ^{regi} i lūco ad lara.
 xliii. d e uriel angelo.
 xliiii. d e t[er]cio libro hestry.
 xlv. d e inclinatione hominū ad t[er]ra.
 xlv. d e imagine agn[os]c[t]a.
 xlvii. d e ungendis imaginib;
 xlviii. d e in utili dialectica disputatione ad fidē.
 xlviii. d e pulcheria augusta.
 l. d e discrepantiis; ab una sinodali.
 li. d e excommunicatis q[ui] n[on] uenerant imagines.
 lii. d e ueneratione di in imaginib;
 liii. d e legendis in eccl[esi]a passionib; martirū.
 liiii. d e susceptione septime synodi. ADRIAN² PP.
 lv. d e actione imaginū sine sede romana facta.
 lvi. d e missa in ordinatione ep[iscop]i. abbat[is]. abbatisse.
 & de ordinationib; missis & baptismatib;.
 lvii. d e ebrietate. sermo beati augustini.
 lviii. d e modo missę mortuorū.
 lvi. d e karolo rege ad willone archiep[iscop]m.
 lxi. d e querela karoli regis.
 lxii. d e suspicionē n[on] iudicanda.
 lxiii. d e missione sc[ilicet] sp[irit]us.
 lxiii. d e incertis ut n[on] firmis teneant².

et persona dei in angelo.

De numero dierū parientiū.

De uoce patris de Lupta ad filium.

¶ d' e opib. m're qd nil p'sure ruderis.

xxviii d e iusticia pponenda potencie.

xviii D e puero nich possidente.

xx. d. r. datione sci sps.

xi d et ubi gregorius indicalogo.

xxii. d. e. conceptu di. ¹magis.

prim d e spu mundi.

erim. d e datione egentib,

xxv. d e iacobo qd fili' sit ioseph.

xxvi d e karitate.

¶ Item d^r e pposito timido ut deū.

†viii d. e potestate edicta in carne iob diabolus.

et q^{uod} natabat ungulas martirū uenitanda.

yr. d e p^ous ecclie nullo^o alienandis.

gari. d e eo q¹ ^{cu}combuit cū uxore fr̃is sui

xxii. d. rubeo mundante in baptismo.

xxiii. d e eo qd om̃s apli sint baptizati credendi.

xxviii e discipulis qd n̄ recesserat de lucerna sine baptismo.

xxv. d e diuitib; baptizatus.

xxvi d e accipiente baptismū ab eo q: extra ecclia.

xxvii d e baptisimi grā qd possit accipi p passionē.

et consecratione dei in missis sacerdotis. augustini q̄stio.

et baptismo qd aliqdo fiat p laicos.

xx. d. r. cōmatione matris dñi ad iohm.

xxi. d e beata maria qd sic fabro desponsata.

Radulto comisso.

1320 e fuga ad ecclesiam facta.

- lxxxviii. d e iniquatione instrua.
 lxxxv. d e exaudicione hereticor.
 lxxxvi. d e discretionē recipiendor q ad ecclia redeunt.
 lxxxvii. d e hereticis pponendis seductis.
 lxxxviii. d e potentia nat^{re} di.
 lxxxviii. d e pax accip.
 .C. d e consolabili criminatione amicor.
 ci. d e uenerario iudicio.
 cii. d e secreto conscientie.
 ciii. d e bona conscientia.
 ciiii. d e damnatione adit^{re}.
 cx. d e falso testimonio pualente.
 cxi. d e iusto q iniuste maledicit.
 cxii. d e qstione anime q uadat.
 cxiii. d e substantia inferor.
 cxiiii. d e pgnante baptizata.
 cx. d e eo qd n baptizat^{re} simulcu homine qd qd: in homine.
 cx. d e obediendo legib.
 cx. d e debitor.
 cxii. d e eo qd licet orare stando & sedendo.
 cxiii. d e translatione reliqurū beati stephani pthom.
 cxiiii. d e penitencia angloz.
 cxv. d e synodo aq^{lie} facta.
 cxvi. d e aplis baptizatis.
 cxvii. d e mandatis uetis testamti.
 cxviii. d e eo q abrogabat romane sedi.
 cxviii. d e cōmdatione lunensis epi.
 cxv. d e eo qd incedunt pontifices romani ad reges p epi.
 cxvi. d e clamore ad elbet diaconi.
 cxvii. d e mutacione monachi facienda.

GELASI PP. IOH. BASO. & ALEXANDRO EPIS

Missis presentibus litteris dilectioni vestre instanti iungimus: ut annuam maritali solutio destituta. qua potest dilectio vestra tuncione curaque defendat. & ab omnibus secura reddat insidiis: atque in proposito quod fidem servare marito desiderat: solatus competentibus efficiat permanere. Quia specialiter aduram tuncione ea permanere novetur. Et nichil magis convenit officio sacerdotis: quidquam inferre subsidium. Et IUSTO EPO LARIATANI

I. **P**risillianus et felicissimus iuride uocatus
petronii nobis insinuatione suggestit: iure propria que mariana uocat basilicam se ipsa deuotione fundasse quod in honore sancti archangeli michaelis et nomine deservit consecrari. Et ideo si semel suscepta primitus donatione que petitione continetur: si ad maiorem parochiam benedictione supereminente basilice sollemni ueneratione dependet. Nichil sibi tam fundatores ex hac basilica per processionis aditum nouerunt iudicandum. Et.

II. **R**eligiosis probat iniuria: si ea uideantur admitti. IUSTO & PROBO EPIS.
que contra regis et constituta uideantur antiqua. Nam are siquidem presbiter monasterii quod infundo luciano noscitur constitutum: petronii nobis insinuatione deplorauit. romulianum et acianum presbiteros multa aduersus se: uel aduersus ecclesiam contumeliam commississe: quod assertum adhibito sibi modato conductore domus regie se per ecclesiam sacrosanctam die pasce cum ad processionem uenisset: fuisse depulsum et effrauto sacario orationi ministris super dicto conductore laico potius commississe seruanda. etiam presbiteros monasterium depauperatos.
Et ideo inter super dictos presbiteros omne quod nature uero iudicio determinet ambiguum. quatinus seruans regis et ecclesiasticis constitutis: nichil primitus audaciter: nichil arbitriobere:

Sed que petitorio suggesta sunt. uniuersa rimantes. qd
religionis uisibile conuenit consicari. Sciatq. si & co
epi nr lucern' antistes. aut ita ad monastium sedm
consuetudine se ee uenitum ut nich' in eis locis
dignu clerici ualeant ppetare. aut sibi a conuenticu
ei loci nouerit abstinendum. **Et** **corvino** diacono.
1111. **S**imilia pmanet uoluntate. qd nob pmississe remi
niseris. ad intaii qdagesime romam uenire. n' dis
seris. qm' mordinatione. faciunda mun' pbrri conse
quaris. **Et** **theoderico** regi.

V **A**pu'd magnanimitatis tue excur' constare manifestu.
p quolibet intuenire pontifice. ministri sui q'itate
constringi.

Cristiane m'asure pietate confis' uru' spectabile consti
tuu. credidi uob meis lictis intinandum. ut pote qui
p qlibet homine supplicare. sacerdotal officinatione
conuenior. **Et** **secundipio** epo **volsiniensi**.

VI **A**trocet inuicias indeoz prur' ducim' ministroz ecclie
uocib; n' rogari. talia cupleruq; laicoz refugiant actione
temp' bonu' siquid' honesta femina. a paulo diacono
n' solu' criminib; se suggerit appetitaueru' & indapnata
arte magice execrationis conscientiam m'ciuisse. **Et**
ideo si kme int' sup'dictos te decretum cognoscere. ut
si p'dictu diaconu. p'tuitas ista conuincit. p qua inde
cent pbat' fuerit muliere & inciuilit' appetisse. aut
eum ad astruenda que iactauit astringas. aut digna
coercitatione. compescas. **Et** **celeba** epo.

III **P**recepta senodalia que ante paucos m'ser. de sede nra
ad p'uinciam sunt directa. & antiquis canonib; consen
tunt. & eaque mun' ee p'babunt ad didim'. & inuicq; par
te constat. sine sumipontificis auctoritate. eccliam nouit

conditam nō posse dedicari. Et tūci epō.

viii **U**t spectabil' claudi' fili n'r' uir suo uinctas certa obnox-
ritate p'sona ad clericatū suę eccl'ie asserit eē susceptas.
quis scdm legem & principum constituta sibi p'uit sine
intmissione restitui. Et ideo. f. k. si p'habuit ap' sententia
tuam series p'etionis agnoscat. seruato sanctorū tēore.
cū eorū dominio te conueni' uniuersa definire quatin'
scdm gradus sui normam de unoq; que competunt
explicetis. Fōs etiā clericos q's aduers' eccl'iam hostilio comi-
ti p'buisse constituit. ab ordine suo & communione suspe-
de. ne malū factū impunitatis remissione suberescat. Et.

viii **A**nastasiū romane defensor eccl'ie. Iustō & cypriano epis
adiu' p'bam cognatā suam. p'ceptione p'fec'torū p'etitorū in
suo noscīt eliciūse negotio. quā dilectioni tue credidim'
n'ra cōmendatione p'sequendum. ut in quo usus exigerit
aut in quo uirū sibi dixerit p'desse solaciū adhibe. p'tinus
iusticie cōtēplatione annitāmini. illud parit' addentes.
ut si se sup'dicta ei aduersaria a iudicio delegato subthere
forte cēptauerit. & idegerit. quomin' p'ei absentia causa t'minu
fortiat'. sciat se tā diu a communione suspendi. q'diū adictioe
cause seputauerit subthenā. Et.

victori. serenō & meliori epis.

a **S**i temporis patere ^{aspicit} & necessitas negotii urhemēter exigerit.
durū tamē & cōtē leges p'bat' adimiti. ut ex tā longinqua ciui-
tate ad urbem romā causā traheret. ne hec impossibilitas
altā parā p'iudiciū compareret. Ac cum animorū causas
& solā intentione p'etitorū legam' eē uerborū sup'uacuiū credi-
dm' ad sedē n'ram uocare litigantes. Stephan' & em' diacon'
aduersus faustinū archidiaconū suū denegata sibi pace.
& de horrendis iniuriis deflebat impactis. atq; ad iudiciū

ipsum supplicabat debere transferri. Archidiaconū
mediocritatis allegatione pmissa. senquentū s̄ dicit impo-
lencia n̄ durare. & honore q̄ uat̄ p̄mit̄ immunito grad̄
sui consecutione debitam ammodo sibi assertu abnegari.
Et ideo s̄t̄ km̄ utroq; deploratione. certa consideratione
cogitantes p̄sonam ur̄am credidim̄ eligendam. Quib; au-
diens. archidiaconus nec de fatigatione nec de quib;
querat impensis. & sc̄phan̄ diaconus talib; sibi gaudet
cognitorib; fuisse p̄spectum. ut ex parte nichil habeat ū
querele. Et clero ORDINI & plebi consistenti t̄m̄t̄.

XI. Concesso uob; quem petistis amissit̄. fr̄e iam et corpo-
meo petro necessarium fuit red̄ ad eccliam suam cui or-
dinat̄ ē. mox remisso. admonitionis ad uos m̄a scripta
parit̄ destinari. Quib; agnosceretis eid̄ fuisse p̄ceptū
neumq; ordinationes p̄sumat̄ illicitas. ne bigamū &
qui unguē n̄t̄ sortitus uxore. atq; illicitant̄ obnari
ū. aut aliqua parte corporis debile. notatūq; modis
om̄ib; ad sacros ordines p̄mittat̄ accedere. Qd̄ & iam de
p̄grinis. aut incognitis. t̄ rep̄nitentib; auerere debet. q̄a
huiusmodi a uenerabilib; p̄hibent̄ officij. Nichil exi-
m̄st̄. atq; ornati postremo de quicūq; re q̄ constat
ad eccliam p̄tinere. audeat in alteriū quilibet ratione
t̄nsferre. De redditu & oblatione fidelium quatuor
faciat porciones. Quarū sibi unā ipse retineat. altam
clericis p̄ficioz suoz sedulitate distribuat. fabricis
t̄etiam. quartā paupib; & p̄grinis habeat fidelit̄ ergan-
dam. quarū redditus ē. diuino iudicio rationē. Sacre
quoq; ordinib; aplicandos. hac obseruatione p̄moueat
ut ieiunio quart̄. septimi & decimi mensiū uespe
sabluti p̄bros atq; diaconos ordinandos ē. cognoscat.

Uenerabilis etiam baptismi sacramentum nisi infirmitate:
patali & penitentie trade nolumus. exceptis aegritudine
laborantibus quibus moris suggerente pietas oportet ne inae-
quum peius remediis subueniatur. **GERONIMO** ego valeo.

VII. Exstetabilis sacrilegi abominanda commissio. ita nos speculo
in insinuatione comouerat. ut nisi longiquitate cogi-
tarem ianensis ad sedem nostram tantam causam facerem
destinari. Sed quia aspicias episcopus nos ab hac intentione re-
uocauit. idcirco sacrata potestate quae auctoritas spectabilis
viri filii nostri apocreni. ne urbis pontifice querunt ablata
omni in istigatione disquire. Et si apta approbatione
constiterit. hunc de senatus re subiecta. atque in propriis utili-
tatibus ab antiquitate fuisse consumptam. relatione nobis illico
destinabimus. per quam factionis apta insinuatione noscimus. quam
iniuriam religionis a dei digna possimus ultione copescere
aut defensoris romane ecclesie negotium quod decreuimus ex-
quente. Cui derico nequid per tam sanctam & necessariam proclama-
tionem a suo patre & antistite a nobis deputata: tutio. **GL.**

VIII. Querelarum enormitate promota. aerecto & gerontio episcopis.
qua uniuersa cleri turba contra episcopum iulianum ciuita-
tis inexplicabili deploratione conquesta: ad sedem nostram
tantorum molem negotiorum uoluerant adducere. Sed quoniam
et episcopus aspiciat & multitudinis exorbiente superius utilio-
re consideratione cogitauimus. & probationum difficultates.
per quodlibet forsitan necessarius unaquodque destitueret assertio uos potissimum iudices delegamus.

VIII. **S**ic conscientia securae: eucharisti reus coram. **GL.** ut in rebus peritioribus iudicium agnoscere cau-
erit. presentibus omnibus. qui inest sub omni in rebus
eius fide & in rebus eius.
aut solus huc ante uenire non debuit. cum accusator ei
aegritudine teneret. aut postea quam accusator ei huc uenit
hic potius debuit permanere. donec in praesentia accusatore suo
manifestissime confutaret. suam nobis innocentiam manifestis-
sime conprobaret. Nos tamen eius causa iusticiam reseruantes.

quis intelligam^{us} tenuerit rationib^{us} eu suis audientiam
declinare in qua fallere omnino nos possit. Defensore
anastasiu^m cu^m perceptione diximus ut si se confidet
posse purgari ad mun^{us} p^{ro}pari exagmen. Vbi conuenit
ab accusatoris obiect^{is} homib^{us} expedit lib^{er} apud nos possit
existere. qd^{am} si non fecisset. sciret de conscientia sua se re^{cto}
scire. It^{em}. Qd^{am} dicis n^{on} apud me fausti debere uerba p^{ro}fer
ri accusantis eucaristi^{am}. q^{uia} ipse eu ante laudaret. Tanto
magis huic credendu^m est. q^{ui} scelus ei^{us} ex ipsa uer^{bo} potius fami
liaritate cognoscere. qd^{am} incantu^m uer^{bo} ee^{re} monstrat. ut
ad faustum conuincendu^m nullaten^{us} uenire p^{ro}sumat.
Quod utiq^{ue} si conscientia ab i^{stis} homib^{us} fausti lib^{er}am se
habere confidet. etiam nullo mandante facere debuisset.
It^{em}. Dicit tua nobilitas nescio q^{ui} illie parentes fausti iam
fuisse conuictos. tantog^{is} fiduciali huic eucarist^{us} p^{ro}pare
debuerat. ut et faustum sicut p^{ri}mos de mendaci con
firmatione qd^{am} dictu^m est. sepe conuinceret. Neq^{ue} eni paren
tes fausti cont^{ra} eucaristi^{am} apud ^{nos} querimonia^m comouerunt.
sed eu hic fausti positus accusat. N^{on} q^{ui} ad nos p^{er}inet si illos
conuincit. qui t^{amen} ^{nos} apud non fecerant mencione^m. aut nunc
etia^m ad accusandu^m eucaristi^{am} uenire dissimulant. nisi fau
stu^m qui in^{ter} accusatione^m p^{ro}st^{it}it in n^{ost}ra examinatione con
uincit. Quid aut^{em} uisum fuerit nobilitati aut^{em} ut michi
iniuria^m faceret ignoro. du^m putatis quia de n^{ost}ro iudicio
causa deberet auferri. Et ad ep^{iscop}o^m in^{ter} p^{ro}uincia^m positos
p^{ro} eucaristi^{am} et sortio^{rum} uoluntate transferri qd^{am} non pot^{est} ulla
omnino ratione fieri. It^{em}. nobilitatem tua^m magis ac ma
gis comonem^{us} ut se ab eccl^{esi}asticis causis et reb^{us} abstinere dig
net^{ur} et p^{ro}mutas omⁿⁱ exagitatione cessante religionis re
gulam custodiri. p^{ro}pue cu^m te al^{ia} communione n^{on} dubiu^m
sit nec p^{ro}sona tua debeat reb^{us} ad te non p^{ro}p^{ri}etate hab^{ere} q^{ui}libet

intentione miscere. ne nos compellas ut superius addidimus
filium nostrum regem hec omnia missa relatione referre. Quia
cum ipse propria sapientia causis ecclesiasticis in nullo uelit esse
conuersus iustus: ut quicquid sub illius regno uiuit. quod facit rex ma-
gisque intreat. ne uideatur super illius tendere uoluntate
et martirio et iusto epis.

iv. **A**naquis rectius nouella synodali explanatione comprehen-
sum est. personarum obnoxias celestis militie cingulo non pungi.
sed nescio utrum ignorantia an uoluntate rapiamini.
ut ex hac culpa nullus penitus episcoporum uideatur excorpi. Itaque
nos frequenter et plurimorum querela circumstrepit. ut ex
hac parte nichil penitus prout constitutum. Auctores siquidem
illustris uiri filii nostri amandissimi quidem conqueuntur.
homines uiri scilicet debitos alios adhuc clericos alios uero
diaconos ordinatos. Cum non solum post modernum quod tantorum
collectione pontificum. sub omnium saluberrime puisionis.
assensu constat esse perfectum. huiusmodi personarum suscipere non
debere. utrumque si qui forte inordinum cultum militie et
ante fuerint ignorantia faciente suscepti. eliminare prout
et excutos religioso privilegio ad dominorum possessiones iusta debu-
erint ammonitione compelli. Et ideo fratres karissimi nos quod
super uiridicti auctores in clericatus officio monstruerint
attineri. discussos. et obnoxios approbatos. custodito legum
timore sine intermissione restitue. ita ut si quis uel per repit
in eodem gradu peculii sola amissione permaneat. Diaconum uero aut
uicarium presbyterum. aut si non habuerit ipse reddat. Residua
officia sciatis neminem ab obnoxietate posse si conuincitur
iudicari. Quatenus hoc ordine custodito. nec dominorum iusta.
nec privilegia ullatione turbentur Theodico REGI.

vi. **M**agnificencia uestra prependit. sacerdotum officii necessitate
constringi. ut apud clementiam uestram quod constat omnia libere

sapienter intercessor accedam. heresylerio & stephano

LVII.

Frequenter quidem & assidua nos querela entus strepit. de his
pontificibus qui nec antiquas regulas nec decreta nostra nouit
directa cogitantes obnoxias possessionibus, illigatasque personas
uenientes ad clericale cingulum non recipiunt. *Super enim aucto-*
ritate illustris simine plaecide preatorum oblacione conqst-
sunt. Sabinu marcellianensis siue culinas urbis antistite
Antiochu seruum iuris patrone sue absentis domine occasi
one captata aopbrum honore usque productum eiusque frēm le
oniam clericum officii privilegio decorasse. Et ideo frs
animant supradictos auctores & eos qui condicionis exere
me repetunt. obiecitam cognitione uobis nostra auctori
tate deputam. ut omni ueritate discussa si reuera ob
iactam sibi macula iuste ^{refragationis} & non potuerit ratione diluere.
Leontiu clericumque quidam prefinitus legibus non defendit.
adsequendam cognitionis sue necessitate modis omnibus
exhibere. Antiochum uero quia pfecto oculum in potestate fructu
similia ecclesiam in hoc in quo est honore desiderat collo
care. non uult reddere sibi sed habere pministratione celebra
cione susceptam. *Le.* Reparatumque frēm & uocem in m
exercitio deputata conuenit. ut ad iudicium usque in ge
nitore pbrum suum sine ulla excusatione transmittat.
ut ab eo septimo seruo qui repperit pmentato. finich fuerit
quod deei ingenuitate reliait. aut eum claruerit obnoxie
tate petendi. modis omnibus illigatu a speculio sicut postu
lant legum euita reddat. **Quiesio epo.**

LVIII.

Unrelatissim' ceteris quibus iudice credulitas esse uidetur.
tale se nobis appbare contendit. ut eum merito in m appel
lare debeam. Qui p antonino parente suo specialiter
postulauit. ut eum dilectioni tue commendare debeam. Et
ideo. *fr.* supradictu uoluntatis nostre mandatorumque respectu ita

te habere conuenit: ut non solum in nullo penitus opprimat
ueritatem in quo ei opus fuit solatio tue se gaudeat dile
ctionis adiutum. **RVF. 10. & iusto EPIS.**

VIII. Honorati & primarii uariarum ciuitatis fuis nobis precibus, suppli
carunt sic habere insubditas. Quibus, etiam subscriptione pa
comodarunt se ab ignello diacono qui contumeliarum genere
fuisse mactatos. ut etiam reos prius sic ipsi dicunt se asserant
inclinator. Et ideo per Rini secundum petitorum fidei supposito
diacono ad usum iudicium imminente Laurentio romane
ecclesie defensore mox deducto ueritatis assergione discussa.
Si constiterit integritas supplicantium. aut intentio doceat
diaconi. aut de eius praetate nouerit iudicandum. quoniam
de tantis excessibus memorare impbe temeritatis exclus
ultio digni comitatur. Et qui se conuictus trualibus im
plicauit siere communionis accessu accessu. **Victori epō**

IX. Dilectissimi uoluerit nadebit ab electis hereticis empta deuotio
ne seruari. ut penultima parte re commissam fidei sue quisque putat
et uolendam. Non solum enim conscientiae suae probat inimic
ueritatem in iudicio legum que huiusmodi moribus, et stantaria
emolumenta subterhunc. euidenter incurrit. **Epitaphio epō**

X. **F**ilius noster uir illustri mastallo comes sacrarum magno ope
postulauit. ut adlini delegantibus nobis factus. hic pater rema
neret. Qui etiam dilectione tua hoc uoluisse non cecit. que tam
ca tenus consecratum ad tue dilectionis redire fecimus
paripetiam. ut sub tuo sepe iure consistentis tam a te semper
nouerit ordinatum. Quoniam sicut dilectione tua non sibi preceptum
iudicare conformi quod nostra sit factum dispositione. sic tuo
pontificio nichil ducimus subterhendū. **RVF. 10. & apelli EPIS.**

XI. **Q**uis enim aut leges principum. aut patrum regulas. aut admoniti
ones modernas dicat debere contempni. nisi qui impunitum
sibi tantum estimet transire commissum. **Victores siquidem filii**

me illustri ac magnifice femine maxime petitoria
nobis insinuatione conqueſti ſunt. ſilueſtrum atq; candidu
originarios ſuos ſup conſtitutiones que ſup dicta ſunt. etia con
tradictione petente aluerino pontifice diaconos ordinatos.
Et ideo ſi tibi tante purificationis exceſſus noueris ſaga
tus inquirere et ſi conſtituta ueritate querelam ſuam
continuo qui contradictione petente non legitime ſunt creati
a ſacris officiis repellant. **IUSTO EPO**

XXV. **O** ſpecto tua queſita omnium fidelium rerum ueritate ſide ſpauis
quib; memorat orca contentio diffinitio dudum certa pceſſit.
memorata ſequit. Alioquin ſi nichil unq conſtituta termina
tum. nunc de preſcriptione temporu ſiqua pars ſit. pbeat ſe
mentu. ut tam quib; hacten poſſeſſiſſe. publicu uſurandum
ſina offerre. **GERHARDO EPO.**

XXV. **O**portuerat quidem ancilliam que duxit petitoria in deſidi
ta ſibi pudicicia primare. Canon facile amceſſum re
debit. qd facile per credidit poſtulandu. ſcietate eni et
mutato conſilio uiuentu ſuam t ea que petitorio dep
cata. e. debuit eſtimare. Nec con electione uiduitatis in
dicte ſuffragia poſtmodu et occaſiones rupende querere caſti
tatis. Sed quia mutabile mentis errore ferende culpe cu
puditate temerauit. et maritu potius incontinentie ſue cauſa.
qd nullis phibet legib; exquiſiuit. ſe ſup dicta pceſſioni ſo
licet noueris te reddenda. ut et accellu ecclie. et miniſtrorum
ſacra comunione potuit. **IUSTO EPO.**

XXVI. **G**iri nui ab eccliaſticarum reru ueritate ceſſant. omi ecclie
ſiſtico miniſtro officioq; pontificu. et ſacra comunione puer.
Qm qui humanis legib; et publice diſcipline obedire conte
dit. et eccliaſticis ſuffragiis con reglam tale niqueſcit. cui
munere placet indigni cui reuerentiam calcare contendit. **at**

XXVII. **N**on idu uecuſti canones **BELLATOR EPO.**

ueru. cum sinodalia decreta nup destituta continent: qd
de ordinationib; diuersarum obseruari debeat psonarum.
Que excede nulli penitus. e. licere pmissum. quia sep as
titutio generat temeraria uindicta. Et ideo fr. que loco
interire mandasti: qz nps et ipostior ante ponulocis suis eu
stare pcpim. Maroni q si ita tibi l' uniuersis phat. acemo
dus. ut effia. e. ^{ad} m. actum uideat. si renuus. ei queeq; sit
pualitab; ecclasticis frequenda comite. ut & laurentio
seruicemones. & maronis habeat pmpcioe sic abomib; in
sinuat inuistram. Nec eni erit archidiacono de hac ordina
tionē causatio. cū nec sibi uidit honore. quidebeat pceptu.
& ita hiori que sibi imposi a uidit inuine ta. **victori epō**

xxvii. Consultit dilectio tua de suor p motione clericor phibem
qd diaconi ad pbi gradu quo eccliam tua commemoras in
digere. uenire decreuerit. Quia ppter quia multos fieri.
ecclastica moderatio grauitasq; non puit. ut ex nolentib;
sint uolentes ordinatio illa potest pficere. Quia scilicet si q
habet uel in acolitis uel in subdiaconib; maturioris. etatis &
quor sit ita ptabit. hos in pbrum studeas pmouere.

Inopoteit insolentia acūsare pontificu. **vabico. epō**
qui sibi eum suis dilationib; fecerit insolentem. **valethio epō.**

xxviii. Si ad tuam diocesim paret loc' in quo facta constructio ē.
diuinus ea sic pete dedicat ministerus. Ita ut que illic
oblata sunt pmit' donatione suscipias. denunciatus nullu
quicq; dnis referuari. nisi gram tantu m pcessionis. que xristi
anis conprie sine dubitatione pmonis. **philippo & georio epōs**

xxviii. Frs kmi gaudiosu diaconu que conphendit peticio sube adma
siti uia discussio cu nre repperit q ia andy ^{ante} cognoscat rephat.
ne psubreptione subiciat q meruit iam repulsa. & in hui pio
na q nūc eligit uite pbiz. & regularu constat auctentat.
pree quo et canonu pcepta renant clientensu adinab

in a pceptione pbi. Palladio epe.

xxv.

Precepta canonu quib; & ecclesiastica regit disciplina. sic ad
sacerdotu debiles corpore impate uenire: ita & si quis in eo
actu constitus fuit saucit amittere n potest. sed tempore
sue sinceritatis accepit. Stephanus siquidē pbi petitione nob
defleuit oblato. qd habebat insubditas oli sibi ^{ante} annos plu
rimos collata pbi dignitate: q reuera in maculata corpe
ru iudicio suscepisset. sed nup ppe punitie ualitate qua
tūcie pomib; barbaroz diuersa sceleratum & ambiguitas
mūctē animoz cū imminentes gladios euade fugē psidē in
teret. Accutis sudib; occurrentia sibi septa insiliens inferiores
partes corporis inseruisse subgessit. Que uix adhibita cura
dione biennio potuisset abtigi. Et ideo. f. supdicto locum
sui dignitatisq; restituit. qm sacrosancta multa sic consueuer
fecerat. Nec enī conuenit ob hoc auferri ante scriptū ordi
nem. in quo pmodū in ualitudine corporis casu pbat faciem

xxvi.

Lonlapsus. GERONTIO & PETRO epi.
Iccē omib; de nobis spantib; non debeat inqru possuntio
negare. & plus tam uiduari causis & impensū diuinū decur
ras. quas auri anob & ab omib; diuina manifestat assertio.

xxvii.

Celestini causa tat. CASSIODORO.
q uosq; non arbitroz ignorare. Siquid hic consē conuict
umate parentis & epi quēadmodū gestoz tenore monstrat
Cunctoz iudicio nullatenus estimat: officio digni altaris.
eiq; pta deestando facinore uni anni uindicta committit
quatinus pentitudine cōpetenti tanta facinoris curaret ab
ruptū. qd etiā si anob minime uideret ipse magis cogit
diuini corporis sacramtū. debuit ad hoc ritē purgationi
remeare. qd tam temp' aut repletū aut ppe u putam relictū
Post qd a communionis facultate pte nondubium ē. ut
sententia sinodal pte abrupi. & illi magis pte. ualeatq; maiore

satisfactione mandari. **ioh. epo.**

xxiii. Certe. quid nisi perceptionibus. constituta. nequis in ecclesia aut
monasterio quod sedis. in legum promissione. dedicata. possessione publica
putaret. impendi. ne condicere. finitibus subreptionibus. con-
regularum statuta persisterent. **Sabinio epo.**

xxiiii. Nec enim numerus baptizandorum iuste creditur imponendus. cum quique
uerint. ut ad regenerationem festinauerint. nunc palam uolu-
tate pellendi. fidei fidei. iustitiam constitutione modis
omnibus. remoueb. ut unusquisque aut inuicem sibi ecclesia. aut in-
electa plures nunc baptizet arbitrio. Cathedralium autem non
ampli. quod uetus moris et consuetudinis. ab eis loci prebentibus non
ueris exigendi. Ad hoc que die dedicationis fuerint offe-
rentium deuotione collecta. consuetudine que generaliter omnibus
ecclesiis. prescripta seruabuntur. **Bozetauo epo.**

xxv. Mente nec dominos famuli. si ad ecclesie septa confluxerint inter-
sione. debent querere. non latebris. ut hoc ipsa presumptio car-
ditatis clementia. augere renitendi. Fili autem noster uir spec-
tabit. petrus querit seruum suum in ecclesia dei clementis dum como-
rar. cum deputasset sacenta prebent. illum egredi nulla ratione
uoluit. Et idcirco dicitur superius homo de prebentia curio que
elegeris et mittendi. Cum de impunitate ei sacenta prebent
ei statim facies ad dominum suum modis omnibus. remeant. Aut finit hac
punita. forte extiterit post sacramentum sibi prebent reddatur
mutus. **Ensesio eps.**

xxvi. Quare in litigio posita in nulla possit transferri. cum in op-
sona. donec legitime cognitionis euerit. cui potest debet
iudicaria disceptione possit agnosci. Nec se eadem quisque sinat
exigere possessiones sed in eo statu. in quo posita in quo uidet sic
dictum. et hodie constituta. Quis sibi putat propria possit con-
petere iudicio pulset examine. prouidentibus. inde submotus

Arxvi. Licet antiquis regibus ^{et} natus. **Maximo & Evsebio** epiis.

parrochias uniuscuique; archidiaconi deputatas nulla posse ratione
convelli. ne per conjunctionem perfidia exempli mali temeritate
crecente ubique uniuscuius consilio nascente. ^{nrif} tametsi decretas
ante immutatum tempus destrictas omnia iussim. que taliter fuerant
mutata restitui. Sed quia temeritas per uadentium lege tibi per
generari. si sedentis proposita retentionis adiungat. Ea que
int. firma corpori nrin constantium commiscant. ecclesie sacr
doti. & directos ab anconitano pontifice decrevim. per uos
impleri cupim. Tunc formam inecis cognitionib. que sic
sequenda prescriptim. Nulla igitur presumptione statu parrochi
arum qui prescripti. actas firmitate. duravit. putam immu
tari. Quia neque negligentia pontificis. neque qualis obiectio que
pincuria forte generat. negligencia faciente. consens. nec sur
ripiente supplicatione. papa de uellere potest. semel de
cessum constituta. neque sepe ad regenerationem. neque consignationem
plebs deuota conuenit. Inconueniunt. si facere decreta. in
olim noscitur ordinatum. It. Iussim. ut unaqueque ecclesia
parrochia sibi antiqua. dispositione deputata uideri. et
concentra. ut hac decisionis continentia alieni iuris dyoc
sim nullus uiueat. quilibet commito. qualibet fraude puadi
tute dixi. ut quod stephani contra regis ecclesie. facti alibi diaconi.
ad altam tendere non possent. ecclesia nunc inuicem remanere
inqua fuerat ordinata. Et si hoc mallet. si & coepit. in prescrip
tum approposueret sacerdote. & prescriptam sicut mouere.
sibi nec impetere delere concedat. neque ita propter effect.
nichil deinceps apparuit. quod ueniret in culpa. pontifex cui ad
quisitus fuerat. iussu positione firmata. Alioquin mortuab
uolentia submoueret. si quicquam fecisset illicitum. **parati pbro**

Tiocendo epo.
Arxviii.

Arxviii. Canonicis alia dux in instruenda nos parit & metropolitano.

ure pumcie sunt cuiq; contigit que catholicam seruare
unitate magnope delegasse. ut obeuntes epos in ead regio
ne metropolitanos alios debeant ordinare. eundq; ipsi me
tropolitanum a humana morte transferre non nisi conpam
etiales epi iusta forma uicem student ordinare. quam que
huius ueneranda decreuit antiquitas. nullus sibi nec cont fas
usurpare audent. qm & int ipsas aduersant uoluntati
pcellas. reglas uicem nullaten custodire desistunt. Sic piecum
omniu epi diuina patres nros fuisse indubiu. **Spiritus episcopus pcardania.**

Quia pambiciones illorum nupud qsta rectoru iura tunc.
ac pulegia que metropolitanis l pumetalib; epis decreuit
antiquitas temeraria psumptione puade. ppe qd eia comum
onis. iplice desistant. tenere dicitur. qd scilicet abci auctori
tate omni. illis impune ppos usurpationes exerceant. n
respicientes quia. cmo iudiciatione. ca de catholice sincerita
tis iura. qd de traditionum puidens p. naru non sine ppe
tate. ditionis metici reddunt. similit p. m. asserunt
abstinatione. karitate uram di. am. instruat. ut uos omis
in comune. si pcardania sue p. naru qd pumeta consti
tuit. qui uos sub metropolitanis uis. et interminis. et abini
substanti decedentes. sic uicis consuetudo de poset. unanimi
iudicet. antistites. et incipit. si metropolitan. humane conditi
onis. iure recessit. apumetalib; epis sic formatransmisit. sac
p. modis. omib; ceteris. utq; sibi quicq; qd uob antequa dis
positione concessum. paciamini iudicare. quam metoplas. ad
uersant uoluntati pcellas. reglas uicem nullaten custodi
re cesset. sic p. sitionu epi. omni. p. nros constare. fuisse
n dubiu. **Et caecorio iohi epis.**

Quoniam ista sicut legimus. multa sacra. et fidem. et uoluntate
conuenit. ita debet. et in malefacta corrigere. testis in qd peti
coni oblatione conquest. qd habet insubditas. urbanum

idigose recordationis fulgurat ciuitatis antistite podium
sibi pperā ciuadiuicet abstulisse. que sic assente frequenter
conuentione pulsauit. nec ad iudices addicendam causam
uoluit conuolare. Et ideo fit huiusmodi causa sub omni examina-
tionis integritate diuersa. sic agnoscent queriti petentes et te-
plationis assertionem subsistere. legum memores de redibitione
iudicant. Alexanderque clericus ea que in episcopo acta memi-
nit pacifice in ista cognitione compellere. ut omnia que
constituta sunt eodem iuris ordine censeant. **SIRACUSIO EPO.**

xl.ii.

Inter antistites achiri redibitione sexaginta et duarum
librarum argenti quod expendit sine ulla immisione sicut
constat compelle. quam recipiam mittetis ecclesia ornamentis
ppis indigere non possit. Cuiusmodi sibi hereditate for-
te Timotheum ad res sacras inuinita fuerint depaui-
re puerorum facultatibus omnibus ab eo et conuenit peccatione
cessare. quam recte per compensationem moderatam agendum.

Inter pueri credimur ecclesiam auctoribus. **MAXIMO & CELESTINO**
sique sunt alia reddant. Et in synodo dixit.

xl.iii.

Inter euangelium ante assumptionem que uim ita uidet impati-
in iudicio consultato et pueri ordinem ecclesie romane
ingressi. ad iudicium agnouimus. Siquide euangelium sexaginta
et tria solidos quod ei ad episcopum petendum ueniens rogando dedit
ibi sibi uita sua et conuersatio fuit ad impetrandum honorem
contraria reperebat. assensu hos solidos aut super eo fuisse
numerosos. Cuiusmodi inter pueri et alii puerum accepisse
et in solidos. sed epi uoluntate et delegatione quibus ipse
uoluit numerasse. Quos cum facta sub nri presentia ratio-
re cognosceret et constaret pluribusque et in curialibus uola-
trans impertita antistitis. certa calculatio eliquisset. consti-
tuit triginta et solidos. et remisit duo. ad ei delegationem
sine controuersia numeratos uiginti duo et remisit. ii

in cuius salu quos exhibuerat ad petitione epat uictu ut
animaliu pabulu cu diu peticio ipsa traheret exptn
sot. Nec impoterit ad pontificatu ut cardo eligi cui
canta elariure comissa. ut & patreida plaret. & ipos
indictis hac sua rita confessione falsari nouit & solidos
qui residui ee uidbant impensis suis ad pbundu falsu
crimen cu multo tpe seruaret erogatos. Et ideo quia om
nis ~~erogatio~~ que ppsu ipso facta. eid constat mo
dis omnib; imputanda. Ab hac erit saust defensor roma
ne eccleie petitione qratas immunit. & a nob ac nro
iudicio modis omnib; absolue. cuius satisfactio sua rite sine in
tentione reddenda. Que tam qdū erit apud eucha
ristiu uacua & inanis erit. & omnib; iurib; effectata. nec p
hoc iudicatum sedis nre aut pferē in iudicio. aut p
hata ut res aliquas repetitione assumet. Et

xl. iii. **F**eliciter epm & petrum. ~~esse~~ ^{et} ~~leu~~ ^{et} ~~ve~~.

notant eccleie clericos. surripere potuisse sensib; use
sublimitatis ad miror. ut contē diuinas humanisq; leges
ecclesiastica priuilegia respicientes. supposito nomine clericali
adiudicia publica conuolarent. quando imperialib; cons
titutis intē huiusmodi psonas quicqd sedes apostolica censuisset.
decretū fuerit oportere seruari. Nisoli donno filio meo
magnifico regi illudentes ueluti laici. contra p pum pcepta.
regia deposcerent sacerdotes. sed etiā adhibitis barbaris sub
nomine domi use. in eid pūlis supnuere. necq; seruerint.
cū iustis excausis ante conuicti. qd ecclesiasticam pecuniā
redde cogerent. magna sit eis sui humanitate pontificis.
qratas relaxata. Quia q̄ puidet nra ^{sublimitas} etiā in apostolice sedis
contumeliam eos fuisse pgressos. officio mee salutacio
nis accepto. pcam. ut priuilegia beati apli. p. que diuinis
humanisq; legib; concessit antiquitas. nulla patiamini

xl. **C**ertū magnificentiā urām leges p̄ncipum romanorū
quas in negotiis hominū custodiendas se p̄cepit. multa ma-
gis cūta reuerentiā beati. p̄. apli p̄sue felicitatis augm̄to uelle
seruasti. iohi. ep̄o.

xlvi. **N**os ausus imp̄i commouerunt anelli qui archidiaconatū
fungēbat officio. Nā cū tā dure casu letalit̄ sancto ponti-
fici p̄ccatū eccliam custodire debuerit. ac nequid de t̄pali
domo subduceret sollicit̄ p̄uidere. quā nichil huiusmodi
contagisset. sic cuncta dissimulans & p̄ussorē dñi passus ap̄e
neq̄alib; uenerandi sōcis. uolentē abduci. Unde q̄leq;
reum diuelli p̄ncē non licet. & cum ipsū. q̄sū int̄mū
tu p̄sentiaq; p̄misit occidi. cū & ad faciendū seruari debuisset
utū hēc sua uolūtate p̄gerit. an cuiq; p̄cipitat̄ impulsū.
Et p̄us ab eo quia id creditari p̄sul fuisse dicat̄ int̄m̄p̄i
eccl̄astica requiri substantia. Quis autē non euidēt̄ mal-
ligat̄ p̄p̄t hoc p̄cipue dicto crā fuisse sublatū. quatin̄ nec
complicet̄ p̄det. & ignorata facultas eccl̄ie facili d̄ireptioib;
subiaceret. Nā & libuli inc̄s ep̄i p̄hibet̄. inuenit̄ & uir
bon̄ anellus. ac suo ḡdu dignus qd̄ nūq; ante t̄p̄ratū est.
p̄us in se decretū ad actis eccl̄ie ministris comp̄alit̄ celebrari
q; de excessu sc̄dm̄ t̄m̄tē uet̄ t̄tis. ad sc̄lis aptice noticiam
relatio mitteret̄. Q̄ sic autē intolerabile malū. quis xp̄ian̄
addubitet. ut cū soleat iam communi sōte defuncto pon-
tificē t̄nsit̄ ei ante om̄ia nunciari. comp̄etens deputari
uisitacio. atq; ita de subrogando sacerdote t̄tari. hic un̄
exacerit qui interfecto. religionis antistite m̄x de suo
honore cogitauerit. q̄ studuerit deferre qd̄ gestum ē.
Vbi tamē si lat̄ ex̄er̄ in se quid agat̄. tam aff̄ctate potes-
tatis abruptū. consciētiā suspitione n̄ ex̄uit defuncti
locū talit̄ ambienas. It̄m tam̄ nequus hoc unq; audeat

ut in parte qd ante istum nullus: aut ab officio qd regit
in se auctoritate summus: donec qd in preu de tali
ordinari deusimus plenius tractet. Si qua sane iuristice
clerici subulisse conuenit: modis omnib; reformare
cogit. **l. c.** Conprimus qd qd qda supra in ead regione
tantu corporis sacriporeione acalice sacra corporis absti
neant. Qui peul dubio qm nescio qua supstione docent
alting: aut integ sacramta pcpiant aut ab integris q
ceant. Qa diuisio uni eidq; missi. sine gnoi sacrilago no
potest puenire. **Et Anastasio.**

xlvi. **O** solati ppe defensionis auxilio: & qui suis actib; posse pe
tatis infirmitate non possunt. exorati dicet pontifice subue
nire: Quia pupillis curatione tua diuinitas iussit impendi
Xidoro maximo & ianuario clericali officii q se solati pa
rentu ppinquoz asserunt destitutos: auxilium contra delegati
one pstab. ut aduersus implicates aduersarior suoz pce
ditur executionis admissu. gloria contra n sentiam.
CRISPINO & SABINO epis.

xlviij. **S**iluester & faustinian? ecclie grumentine clerici lacrima
sa nob insinuatione conquesti sunt. librate sibi dmsu
benignitate concessam heredu ei oppssione pulsari. seq;
in clericatus officio ab incunabulis penē seruientib; &
manumissore uiuente in eod actu nich omni cōstituas.
diuinis missis impendere seruicium n licere. Cū si pe
cacione ueritas subsequat. contē patris & actoris suis fac
tum uenientib; ut indignis hereditas legib; auferat.
nec eis liceat hereditate capientib; contra auctoris sui
psilire iudiciū. Et ideo frs km qm se ab archidiacono
supdicte ecclie querunt oppssos. qui p eoz absentiam
moderatoris iudiciū pmisit eos ee secuturos. Calca
tis omnib; & que contē leges diuinas & publicas pulsatis

pulsatis. forum suū putauit auferri iure iudicio quā ille
clericū lacessit adueniat. ut ecclesie iura que uetusti p̄nciper
assidua sanctione firmar̄ impetratis clericis n̄ negrēt

XLVIII. X p̄m̄ḡtū semp̄ debet ēē. **Zeie ccc.**

qd̄ ab eoꝝ poset dignitate p̄standum. Quia deo seruientia
b; beneficū conuenit. non negari. Siluest. atq; faustianū
qui se ab inenabulis clericos consistēt achiodorasi ep̄p
mi p̄uolentiam conquireunt. Qd̄ dicant se ingenuos. atq;
auctore atq; auctore p̄stare conditionis nexib; absolutos
insont̄ de crimine iterū seruatiōis addi ei. Ac p̄ auctoritate
regiam cont̄ leges publicas cū clericali cinglo olim tēnere
tur restricti. p̄ archidiaconi ur̄b; grumentane cē conuen
tos. Cū consuecū qui celestē milite pulsat. non nisi ei forū
debet sectare. Et ideo dilectissimi de p̄sentē saluationis afflicto
supradictos clericos si ad delegatoꝝ iudiciū eoꝝ aduersaria
uenire conceperit. sublimitatis cūctione uallent. Sic qd̄
illis aut subreptio aut inimica legib; molestia necessitas
imponit. Quia qui iudiciū refugit. apparet eū de iusticia
diffidūm. **RUFINO & FORTUNATO EP̄IS.**

L **I** up̄ s̄no poplensis ecclesie clerici cū sabino & pelagolacis
p̄p̄a subḡstione reserant. p̄sule suū graui quadā necessi
tate uexari cū rū dicerent incursione frequent̄ elisum
qd̄ ne scandalū fidelib; uideret̄ ingerere. & rectam ubiq;
positam hac offensione curaret. p̄cipue cū eodem ipso uo
lente huc se p̄cessisse firmarent. ad dilectionē ur̄am scripta
dixim⁹. ut ecclesie cui rector tali casu tēneret̄ abstrict⁹.
uisitacione congruā redderet. Verum quia nūc id ipse
uenit huc pontifex falsaq; om̄ia de se uelata diffeminat
subdūm contemplacionē iudicii ur̄eq; consuetudine
respectu. ferū fide solertissime p̄quistata scilicet aliquando
t̄ in domo t̄ in p̄cessione. ut in aliquocūq; loco p̄bit̄ repente

collipitur uocerq; dedisse confusas & spumantes iactasse: quasi
eri potest ex agminatione quere. Quid tam siue aliquor pos
se factum ecclesie mone firmari siue nq; contigisse dicat.
nputandū: posse sufficere: sed certū manifestūq; documētū.
Quid de tanta re non segui: agendū faciat re aia dilectio si rus
tice: qui mouisse apta magno pontifici: ut cū ut triginta dieb;
tatu ce constitui as euq; carnib; indifferent ita necessaria plu
tione compellas. **RUFINO & PETRO epis.**

.I. Quasi in negotiis suis nri nominis intermissione spat sibi reme
dia posse conferri: pnanos conuenit animositate pstare.

.II. Confidatio ecclesie ualuerat. **L. AVRENTI**
hoc postulat: ex iusta competitorie seruandum testatoris
arbitrium. **IOHI EPO VIVONENSIS.**

.III. Claro felicit & filie: romam quia sic oportuit puenit. Sic
hunc ipsum pimum se ad barbaroz basilicam conferre
siq; bonas causas habere uelante: egredi sub hac condicione
pcepim. ut si actus foeda & iracionabili allegaret: nichil cir
ca eum prois aspm fieri durūq; paterem. Alioquin si con
tra fide & ualuerat dnica uenisse pbat: ipse sibi met impu
taret: atq; ordinationi congrue subiceret. Qui supuruerit
filio nro uno spec tabili hortatio: se: ad singula queq; conuict
ut cupire non posset. Et uera te que hinc obicerent uoc
ppa starent: idozq; ante custodia mancipat. **MAIORIO EPO**

.III. Qui & humanis legib; inciuili dāpnatione calcat:
& reuerentia religionis abiecta: ut ecclesie pūlegia calcare
contendunt: ut ubilibet impaupum psilire dispendium
nec huiusmodi satis comoniti conuictiq; nequicia sopire con
sentiant: atq; illata sacris reb; ^{diuina} sarcire: merito diuini
muneris sunt: participatione pūandi: ut hui pceptione
careant qd sacrilegis ausib; habere despectui. **LE. Ce**
lestini pbr: frs & coepi nri sereni: qui cont pontificale

iudicium contra apli ce sedis mandata prorumpens. sup
dictis communionē sacram ministrare presumpsit. cū non potu
erat ignorare sententiā ppi sacerdotis ab officio pōn ecclastico
repellat. ut nullus ecclie ministroz contra pontificalia cōsti
tuta uenire cōdat. **FORTUNATO EPO.**

Lv

Irreligiosum p̄uīs & execrabile ducim. si quisq t̄ p̄ctne os m
sua tuncione suscepit. non om̄i fide & tota animi sui educa
uerit scizate. Ac cū olimp̄ diacon̄ dilectionis tue felicit atq
olimpi suggerat auiculus. eosq; paruulos arte uice suscepit.
nūc t̄ndos. ut l̄ acrocinū tē iudicam. qđ eos boni scilicet
parentū sic asserunt. reliquit p̄ctores. alia retinendo alia co
tra leges & iura uendendo. **ELIPIO. i EPO.**

Lvi

Sacrosca religio que catholica continet disciplina. tantā sibi re
uerentiam immodicat. ut adei quilibet nisi pura conscientia
non audeat puenire. Nam quomodo ad diuinū missū
consecratione celestis sp̄s inuocat. adueniet. si sacerdos qui
etiā ante de p̄at̄ criminis plen̄ actionib. replet. **ELIARIO EPO.**

Lvii

Adeposcos directim iussione. ut eos qui eccliam uiolasse p̄hi
bent. accessu carum iudicent tē indignos **VICTORI. COSIS**
LAPIDINO FELICISSIMO SERENIO EPIS.

Lviii

Fr̄ & coep̄s n̄r epiphani. suanob relatione suggestit. benenacū
& maurū beneuentane municipi scitatis. in contumelia
religionis acerbā nimis & p̄ctibili contumacia p̄stulit. Qui
confugiente ad ecclie septa curiale suū ne illic quid̄ t̄cū
aut de iniuria sua securū. tē iuer. ausu irruptione temerarie
mentis admittere. Qđ nec potestab. qđ. ut p̄ncipib. unq licuit
penetrare. ut hominē in seuarū constitutū capta sacerdotis
absentia reluctantē reclamantēq; uolentē abstraheret. Qs q̄tū
sua nob subgeſtione patefecit. merito indignos tē sacra contumoe
iudicauit. & si reuera tantifacinosus constat amissum n̄ra
tā auctoritas in hac parte consentire. p̄ce tū iure ad supplicatū

debet admitti. ubi admittit sacrilegium non uetauit. Nulli
etenim inter limina tantum ueneracioni deputata. ut quisque sibi
licere estimat. pro sue uoluntatis arbitrio. ut et humilitate
sibi uideat infurorem. Et ideo si quis supradictos si manifesta
reos facit conuersio ab omnibus parrochiarum uirarum ecclesiis nostre
preceptionis auctoritate prohibere. ut non solum hi qui iniuria
sorum locorum persequi perhibent. merita consuegerit pro facti singu
litate uindictam. utruque ceteri a tali presumptione ultionis amo
re reuocent. **HONORIO EPO.**

LXIII. Diuine retributionis memor. ad pontificalem conscientiam
peruenire non abigas. egenam commodis piam sollicitudine
non negare. Et illud etiam sinceritate tua uolumus non late
re. ad nos fuisse perlatum quod amplius conductor quod non solum
seruum constet ecclesie sed ita rationibus. amulais episcopis. implicati
ut etiam si esset ingenuus donec rationi cuncta deduceret.
modis omnibus obnoxii haberetur. Lusu temerario multas
fuerit pagina conde testamini cui omne peculium ^{ecclesiastico} uirilegi
b; non dubitaret obstructum. Quapropter huius presumptionibus. uice
mentis tuas si uitas contumaciat. nec si scriptis aliqua subreptio
ne perueniat. A se ideo quicquid humanum forte contigerit.
quod quodruis nominat. mereri sine dilatione substantiam
precipiat humanitas tua filius ei dumtaxat quod patrimonio
num perbat. et commissum sub fidei descriptione contine
donec episcopis. uniuersis quibus hoc patrimonium gubernasse
cognoscat. pariter omnes recte cogat indennes. **GL.**

GERONIMO IOHI. GERMANO & PETRO EPI.

LX. **S**illic ubi hec acta sunt. presentibus utrisque constituit. et sa
tis fecisse stephanum et supplicatione suscepta cum eum
qui male tractatus. ignouisse. semel inabolitione missa pu
nicio reiduo dolore non debet irari. Diuine scilicet mita
cione clementie que dimissa peccata in ultione redire

Inpact.

Siū nichil ē de satisfactione p̄babit ut de remissione
 facta dilectioni ur̄e sermone monstrat. quān̄ siue
 nūc salte potuerit competens satisfactio putare. illuc
 poti⁹ exerat ubi animum. sanare possit afflicti. Siue
 inremissibilē p̄stat acerbital. ibid nichilomin⁹ iudicet
 ubi plectibilē. orta p̄sumptio. **IUSTITIO ARCHIDIAPO**

Lxi

Uob & fame nr̄e diximus consulti. ut pontificis iuri loco.
 uob eū ab eo aliquid subroget. qui ei nomine parit. uniusa
 disponat. quatinus omnia p̄cia ad usum reuocetis studiū
 nec eūq clerico p̄ portione sua solū aliqd ecclie putetis
 deputandum. ne p̄ incuria negligentiaq; minuat. Sed om
 nem pensionis summam ex omnib; p̄diis. rusticis urbanisq; collec
 tam. ad antistite deferatis. Ex qua tam collectione habeat
 ratio. q̄ ad ea usq; t̄ expensas accedentium necessitatū op⁹
 eē p̄spiciat. ut de medio sequestret. & quatuor portiones
 t̄ de fidelium oblatione ut de hac fiant modis omnib; pensi
 one. ita ut unā sibi collat antistes alia clericis p̄ suo iudicio
 & electione disp̄tat. Terciam paupum sub omni conscientia
 faciat erogari. fabricisū que competit ad ordinationē ponti
 ficis. erogationē ur̄a decernim⁹. eē pendendam. Siquid forte
 ab annua remanebit expensā electo idoneo ab utraq; parte
 custode condat̄ in ecclesiis. ut si maior emer̄ sit fabrica sit
 subsidio quod diuersi ep̄ris diligenter potuerit custodiri.
 Aut certe emat̄ possessio. que utilitates respiciat communes

IUSTITIO ARCHIDIAPO. & FAVSTO DEFENSORI

Lxii

Uolante ecclie actus t̄ patrimonium qd̄ hac tenus des
 titutum. t̄ post dāpnationē eucharisti quo fuerat depra
 uante disp̄sum. cur̄ ut stre decernim⁹ delegandū. ut dili
 gentia qua uos p̄ccet̄ utilitatib; estimim⁹ eē uigilantes.
 p̄cia cultus restituatis antique. Siqua sunt uendita aut
 donata mancipia. possessiones atq; que ab eumathio & oppi
 lionē.

N

epis t'ccis quod uis uere teneat iudicis qui cont' consuetu
 synodi ab epo pda alienari aullo puerunt conuincit. nichil
 omni reuocent. sic emptorib; ad eum rectis suis q' p'supit
 aliq' ecclie reb; illicita uenditione distrabere. Ita ut
 pensiones annuas ad pontifices deferat. cui privilegia sua
 integra conuente omni patione seruari. ut ei dispensator
 p'ctiones consuete pueniant. Ita ut portione quartae que
 ad ospitane suapontifice ordinatione distribuat ut cuiq;
 locum meritiq; cognoscat. Partit etia p' fidelium oblaci
 one faciendum. ut quarta clericis erogat. p' consideratione
 sue electionis antistes. fabrica et epo portio sciencie &
 disponeret ipsa erogatione pendat. quatin' nichil penit'
 ad decursum aliam rei. patiamini generari. Siquid u' in
 ecclie apno ure. aut his que sunt p'ceptionis n're. p'hibi
 ta pontificem nrm iudicis admittere amor nris aurib; re
 latione signat. ut fieri debeat c'ntiam. **SIXTESIO & LAV**
LXIII. uas qui uia uice p'fessionis extat. mancipium. **RESPIO EPIS.**
 uis sui que ante paucos annos se asserit compassit. nunc
 ad eccliam uenestianam. confugisse suggestit. sic petuorri
 tenor ad nstrum ostendit. eoq' dicat sibi ab infancia xpiano
 nup ap'fado dno signaculi circuncisionis infirum. Quippe
 ipsa inuicemq; sollicitudo rerum fidelit' examinet ueritate
 quaten' nec religio temerata uideat'. nec seruus hac obieccio
 ne inuicemq; competentis ipsa dmi declinare contendat.

CAVRO Prestigio epo.

LXIV. **F.** p'uitatem aia t'fificatioe notarior' p'p'mam. sedam.
 etiam. quartam. quintam. & sextam indictiones patrimoniu
 scilicet romane ecclie euidet auctore p'sideri. qd sunt de ui
 se quoniam hisbeualde didicim' tenuisse. De quo patrimo
 nio. inquit de p'ma sedla & t'cia indictionib; applicato

quondam pbro & stephano diacono uicespontificis in urbe
roma agentib; qd exagistis de media p'disse.

LXV.

Quia si & corpus nr iohr. CLERO NARNUESI.
ecclesiastice utilitatis studio suadente & nate sue simpli
citatis laudabili consideratione cetera ob hoc qd se inge
renda patrimoni gubnanti cura t' disciplina ecclias
tica conseruanda minime faceret idoneis constituit pbro
ad hoc explenda sibi poposuit adhiberi psona. ut ea que
sunt necessaria competente disponente sollicitudine nihil
indecent fieri t' inuit p'mittit. Idcirco p'senti uob uissi
one p'cipim' ut seruat p'mo in loco memorati p'po.
reuerentia q' nos conuenit. inculpabiliter exhibere in
omnib; que ut ad diuini cultu obsequii p'tinent ut
ecclesiastice utilitatis pagere cura suaserit. p'beat obedi
entiam competente in nullo dispositionib; ei concumaci
spu resulante summo competens uigilantia nre studio
que p' ecclesiastica utilitate gerenda monuerit ad implen
tes. ut his ita dispositis & consueta uob stipendia ministret
& quecuq; in p'fato ecclie patrimonio uel dereb; ad
eam p'tinentib; repetendis sunt necessarij complent.
CONSTANTINIO NARNUESI pbro

LXVI.

Ihis frs & corpi nri oblata peticio. licet deo placita
& p'cedotalib; morib; congrua sit humilitate plenif
sima ad hoc tam ueritatis ratione iustificata. nre q' au
toritatis exigit p'beri consensum. asserens. ut quia inge
nit' mansuetudine simplicitatis ecclasticu non ualeat
patrimoniu gubnare. ut diuersis casualib; de exactione
tributa ut ecclesiarum ^{suu} detentatouib; non possit occu
peri molestus. ad totu' huiusmodi sollicitudinis cura ex
pientie que uigilantia debeat adhiberi. Cui etia fide

sibi inoustrumq. testificat et compta. inquare etiam filioz
ecclesie dicit uota concurrere. Et idem p'sentia tibi aucto-
ritate mandam. ut ea ingubnando ecclesie patrimonio
modum uentis et uentis ingubnandisq. clero ecclesie narmensis
omib; que ut diuinitate obedientia ut ecclesiastice itali-
tatis ratio postulat. necessaria mutatio ratio postulat.
necessaria sollicitudine competenti modestia exhibe
implereq. n. differas. Sed & si que res ecclesiastice quorundam
p'uasione ut pauo alit studio detinent mearum repetici-
one seu uindicatione qm iusticia legesq. p'mittunt in-
uigilare non desinas. recuperatus p'sentis ecclesie ^{un} que ratio
suam equitatis. p'dicto du tunc epo tuo cap'uaru
q'm auctoritate reuerentia cogitata impensum omib;
obedientiam competentem. **Iohi Molario epo.**

LXXVI **D**ilectionis aut suggestionis compta. p quam reprehendenda
ualde fiducia obneccessitate ecclesie sensulane que nolant
ecclesie te uidet parrochia uendendi sibi sacra mistia con-
cedi anob. exorabili licentia postulasti. mirati sum. Qd du
p'cedentib; karitate uiam frequent duxerim ap'icib; como-
nendam. ne aliquando incongrua & nris exosa morib; ut
scribere. ut possere qualibet necessitate agente p'sumere.
non solu de p'cis dilectione tua minime correxisse conspi-
cim ~~uerum~~ uerum etiam adspicienda paulo ampli detraha
perde. Quis namq. tante opinionis nre q. tue qq. esti-
mationis inimicus ap'issim' tibi credidit suadendu. ut
nris p'ceptionib; uendendoy mistioy tibi facultas liba
cederet. p't qd tibi p'senti auctoritate mandam. ut
nulla hoc de qualibet remanentia sacris dudum usib; dedi-
cata. facere seu loqui p'sumas. ulc' sciens ut honoris ut
substantie. te p'ictm sequutim. siq'q. tale fuerit ad p'petu.

Sed si tanta ecclesie seculari penuria ut parochia
non possit. ea potius alicui nolant ecclesie constituere. ut de
positione habita nec de sacris quicquid mysticis distrahatur. et
competentia ibidem diuini cultus propter uicatos cardinales
ecclesie per ipsos ministeria celebrentur. et si quid inter spem
per ecclesie nolant homines. ut diligenter saltem fuerit solue
ualem excolatur. **EVANGELIO EPO MESSAPIENSI.**

LXXII

Dilectio tua ad supradictum carthaginensem pergit **SECIAM.**
et hominem de clero qui nec uxorem habeat nec filios.
nec erum aliquid canonibus inimicum. eligi cum auxilio dei
compellat. atque suadeat. et statim eum ad urbem romam cum
decreto et assensu relationis tue transmittat.

SALAPINDO EPO ARELATENSIS.

LXXIII

Quoniam me post generale concilium cuius parte presumunt.
de illa adhuc epistola quam nondum finiendo aliquid sed nec
ciens quos sequendum esset consultando conscripsi. et illo ad
huc officio constitutus in quo etiam diffinitiones in eas
sanctorum subdissententiae decurrunt sine dubitatione ponam
fieri. Sed nimis apparet quam nescientes rei meritum.
uagis ac rumi uerulis hominibus credant. Nesciunt enim
quid et qualia post hanc quam in impingistis epistolam circami
na inueniunt. atque ignarus exerceui. quod reliqua epistola. et in
lim quasi consulens. sed uelut fixa apud me sententia.
hæc que salubriter decernebantur neque prohibebantur. ita ut
grauis hoc tribulationes ac molestias sustineret. Nec
tam recte deo contra ueritatem pernaciter contumax esse de
bui. quia aliter aliquando sentiri re rerum ignorantia copuli
set. antecedit nobis beata cyprianæ sententia in qua apostolorum
principum ad exemplum uocans. tumque apud uero correptum fuisse
comemorans. statim ita subiicit dicens documentum in se

nobis concedere. & pater noster. Amen. ut non pugnaret nra
amen. sed que aliquando affib. & collegis nris iustis subgerunt
sine inter legem ipsa potius dicunt. Quid si fieri potest.
ut minoris officii homo. pontificib. & illis culper. cubitissim
citius & a. f. & collegis ad corrip. nra. ut unusq.
debeat amittere contemnat. & hoc illo scripto doceat.
quo aplos pncps minime sicut ipse desit. aut aplos redar
guentia fecerit. qualitas ac ueritas rei minoq. & qui rema
negotio. non certamina dissidentia. I. humana cuncta infirmitas
que carere in tota hac mortali uita diu corruptibile corp.
hoc adgrauat animam n. nullam n. potest. & errare. & etna
inhabitorie. ac sensu multa cogitante inpredita. solit ab tot
errore diuina gra illuminante corrigere. Ne eni paulisp
dente cecum que ipse dicitur cunctas. ceteri illis uoci deniq
affricet pontificib. sentiant. sine in hac causa ignorantis ceteri
tate faciente conperuerit luce plurimirestiterunt. & dente
q. d. ueritas ueritas luce splendens cognoscitur. non se
& a phae causa infirmitas sine tenebris uoluit. Quos tam
omni misericors deus. ecclesie sue consue. consilium. & agnoscentie
uoluit. & sequi qd uerum. incantati ut mutatis postea senten
tis. atq. habitis miniaqua. p. u. ma conciliis quoz ad nos
et omni affrica. illirico gesta directi sunt. fide ueritatis sic
aut paulus. ipsi q. aliquo depugnare. p. d. re cepissent. Hoc etia
cota sic illiric. in quib. ne amus quide q. dilucitate ueritatis
resistit. potit in uerit. anime solu & adhuc illo tpr. diu.
cont ueritate tantis ad ipsa reuertentib. tenuit uoluit. & qd
mai. e. co iam tpr. quo ne ipsi quid ignorantie qua ista adhuc
p. u. u. manifesta michi ueritate p. c. u. s. a. t. i. o. n. e. inuenire
potueram culpent me corripisse qui uoluit uau illud re
non ambigo. quia a quib. & p. u. o. a. r. r. e. s. s. e. culpat eos & pa
trem regl. & ecclesiasticam consuetudine. & canonicas scriptas

ignorare certissimū ē: in quib; omnib; uno eque & corrigere
habent errantes: & nisi corripuerint puniant. Adungam
etiam adhuc sup̄. inquit. bene exp̄m in s̄. et in s̄. et in s̄.
in augustini ad eum. qui ad amercium uictore scribens

etiam ut se corripere amonens: ita in fine p̄mi libri ait.

Sed si per te nulla cogitatione pergraueris: immo si eas fide
lib; uerb; & licet expugnatiss; laudabilior quā censor in te ip
sum: & si quolibet aliu recta ratione rephendis: & mirabilior
et emacior q̄ sinuq; illa sensisses: recte eui recte quale stueri
tam reprehendis.

que ad recte
rephendit

Quin ego que me corrigere agnouisse co
fitear: malo ego meū censorē sedm̄ beati augustini sententiā
q̄ cuiq; uictor infalis: quia sic uictissime sup̄ dictū ē: causi
interici ab inquirenq; ueritate: non dissidenciū debeant
considerari tantum. Fecit hoc etiam beatissim; augustin; & sic
hic qui magn; in rego dei uocari uoluit: qd̄ p̄dicat ore
doctus: reple. Inuicem tamen: t̄ obsecrū qd̄ uir ille euangelic
non uno aliquo intellectu: t̄ in uerbis: sed in morib; p̄pe libris
suis ḡatē diuina illuminatē: corripit. Legant qui uolunt

in p̄mo p̄te rationis ei qd̄ dicat. Aut enī: neq; enī quisq; nisi
in p̄toris fide qua me t̄ uita rephendo: me rephendat.

uoluit. Sed si dicat non in debuisse amē dici: que p̄stam
etiam displicere: ut iudicet: & me facit: corripit quippe: & re
phendit: quoz ipse qd̄ rephendit: neq; enī rephendere debi
tū si eicere debuisse. Sed ut uolet quisq; accipiat hoc qd̄

facio me tam apticam illam sententiā etiam in hac re oportuit
intueri ubi ait. Inosipos iudicarem a dño non iudicarem
Enista sunt que de se beatissim; augustinum dicit non uoluit
ipse ait. ^{de Asia} se lo: rephender: loqu: corrigere. Ita sunt que ego

si non simili uirtute maiora tam timore compulsi imitari con
tendi. Nemo q̄ nos ut meos p̄mio p̄stet doctor ait imitē

et p̄ntes: sed in meli; p̄ficientes nec illa ip̄a que rephensibilia scripsit

fid. et de hac sententia synodi ac tota suscepam orbe sibi
sequantiam te preponunt. Iuram. atq. iterum admonen
de. fraternitas una. ut uniuersa ecclesie concursum non ua
gor hominu sua scelera fugientium debeat rumore facten
dire. Iniquum eni e. cu in tota affrica tota etia illirico.
ut de mltib. orientalium epoz. taceam sexcentem epis
qui uno ore unoq. spu catholice in hac causa sequant
ecclesiam. trib. forte ut quatuor ex eis pueniens fugientib.
qui ecclesiasticis occasione scandali penas erant in suis effu
gere molunt. una religio concurberet. et post postas aplice
sedis. post posita toti orb. multitudine ep. or. illis aurem
gallum im. pbent sacerdotet. quib. et sui exemplo correp
tio displiceat. et ne ipsa que commiser. scelera puniant. ausu
giant. Admonem. ante fraternitate. uram. et puos uniuers
sam illic deo ppeciante. punia. ut se catholice restituant
unitati. ut aplice sedi donato sibi uniuerso orbe. concurre
non uideant. Quis eni ad nos in ipsis statim ordinationis inre
pncipis petente. uiro glorioso filio nro childerico regi fide
miam ppa. uia scriptam direxerim in qua me nichil cot
tuli. et mirabile si nocui. id fecisse. ut facienti consensisse
regem. Iuratus tam sum sedm. apli sententiam om. pos
centi me reddere rationem. Item.

Quis autem ex uob. de ea que illic fieri compim. redditus.
rationem ut in quib. canonib. inuenit. ut uno eodemq.
die luc. homo. et clerice. acolitus et subdiaconus et dia
conus et pbr. et cps. fiat. et subito quasi in theatrali spec
taculo mutato habitu nulli faciat. qui ante unahen
non dica domus sue laicus sed uxori forsitan conuinctus
extiterit. qui etia illi non excessus sed scelus dici redditus
et rationem. qd apud uos idoli et simulagine. ue iniquit.
nris patient. fieri auduim. et ex ipso idolo fidei populo

quasi unicuique pmerito. aures oculos manus ac diuersa singula
membra distribuit non immerito uob corrigentes in melius
placere apud quos ista licet comitamine Fortieto epo

Lxx

Quoniam siquidem p potestatem illustrem uisum. **Et.**

limatam decorem beati p. ut. ut. am ubi uolueris debi
ta ueneratione seruent. Sed & tunicam una in eorum par
te sepulchra beati p. apli. possum. & p continuu tempore
ibi ea fecim pmanere. & ad te parte duxim. ut siue ea p
reliquis & pbenedictione habere uolueris habearis siue
etia sacre actionis qm. ut pote tanta loci ueneranda sacra
indui uelis habeas nichilomin potestate. **Et.**

Lxxi

Eos qui nefandis ausib; **Caudepino epo.**

xpiani pli filios ad sectandam heresim sua. uicari non
ot sinunt. legem p publicos eor dem locor iudices
• facias inquam ualueris. psecutione pelli. ut eo saltem
meu ab huiusmodi scelere conquelescant. ^{ab} de hereticis
ex quib; p memoratu paulinu uiru clarissimu filiu
cum nos consulendos te duxisti. ut si qui eor re uia
uolunt ad catholicam fide. utru baptizandi sint an
tantum modo reconciliandi. Nec tuam uolumus
obseruantiam custodire. qua circa firmis & singidu
no aliaq. uicinaq. loca ubi isti heretici homines mul
ti sunt nouim custodiri. ut quia in nomine solim
xpi uana etiam inuersione se afferunt baptizari. Cu
i uangelicum u perceptum ipso dno dno & saluatore nro
ihu xpo tradidit. nos admonet in nomine trinitatis
eterna etia inuersione sem baptisma unicuique tribuere
dicente dno nro discipulis suis. ite baptizate omnes
gentes in nomine patris & filii & sps sci. Si uera
hi de pfect heretici qui in locis dilectionis tue uia
nis commemorari dicunt. solu modo se in nomine dno

baptizatos fuisse forsitan confitent sine cuiusdā dubi-
tationis ambiguo eos ad catholica fide uenientes.
se trinitatis nomine baptizabis. Sicut ap̄ dilectio-
nentia eorū qui conuerſi uolunt manifesta confes-
sione claretur qd̄ in trinitatis fuerint nomine bap-
tizati. sola reconciliationis impense gr̄a catholice fidei
ſecurare manebis. ut tali diſpoſitione ſeruata nichil ali-
q̄ quod euangelica iubet auctoritas trinitatis eundem
ſpū uideat effectum. **EXCEPſIO NEAPOLITANA IO EP̄O.**

LXXII. Dudu quide in negotio qd̄ int̄ uultum atq; patriſe-
cecliam uidebat audientiam. nos deputaſſe recolim⁹. q̄
excepſionis nre pagina reſidentes ſuniuerſa inq̄ſitione
uenientia cognoſcer. & tantū que uſa ſunt uerbo diſſini-
re. n̄cia exſcripto plac̄a ſententia curauer. que reſſeci-
dua correge. ex ead̄ cauſa ſuſcitari litigia & nullam hacten⁹
reb; diſſintas obediencia amodari pmiſſe. ſp̄t qd̄ ornuo
ſili nri glorioſi uiri patrien dulcissimi directis apicib; ut
tande aliquando diuine querelę conſuſio ualeat apu-
ti. Decernendū rursus iudiciū legē poſtulari. Et ideo pſen-
tium decretoꝝ tenore caritati ure mandam⁹. ut exequi-
te conſtantino ſed̄ nre deſenſore. cleri uel ciues ecclie
parienſis. & e diuis ecclie iudicent ut uiciſſim ueniens
ad uſm faciat conuenire iudiciū. & cogitas que depu-
tatis p̄de iudicib; int̄ eos ſtatuta ſeruandi ſolmetis ex-
ſcripto ſententiam. & corā patriib; pferatis. ante dicto ſedis
nre deſenſore. modis omib; exequente ut que ſtatuta
fuerint effectui mancipent. **CLEBO CATHACENSI.**

LXXIII. Cū hic filius nri uir magnific⁹ leo p̄tor ueniſſet reculit
nob; de ſinglis que illic mora ſunt. & quom̄ uota p̄p̄-
toci ciuitatis in elpidio. diacono concordarent. Vnde
quia nos de memoria uiri reſumomo dubitare n̄ poſſum⁹.

omnino. ideo sicut dicta: hospitium diaconum ad nos
facere ppare. nec expectetis ulterius in ammonitione ad
eum debeat desinari. Quae tam hoc pnam dilectione
pnta uisione specialit ammonem. nec cuius aliquid ut aare
ut datum ee pmitat. Sed nec de ecclesiasticis pntis causis.
aliqua securitate cuiq facere audeat. siue pmitte. aut qsi
factus epta que dirpta sunt nrepetat. si apud eos a qb;
dirpta sunt pmanere libere patiat. Sciens qd sitale
aliquid ut fecit ut fecerit. nec anob omno pmititur
ipsa ualere pmissio. & cu iudici nri qd de ipso habuim
dapno pastoral conserationis ordine pmittere n pott.

Lxxiii.

P ro utq aliquando in ipis Johi Patriacio.

generalib. quas uentam sinodis. ut int fuerit quispi
uenetiarum ut ipsi putant acq; histe patriaca ut lega
tos aliquando direxerit. Qd si hoc nec confictis quide
apptationib. nulla reru poterit ratione monstari. dicit
aliquando non in se generale eccliam non ee. Sed nec ge
neral quide parte dici posse. nisi cum fundamto aplicari
adunata satum a pssionis sue aridite libata mxi men
bris cepte numerari. Sed contrarium nos sinodis aliqd
aliquid gessisse contendunt. ut aliquid suspicant. Neq;
enim posse dicendus e. qui pcepta credulitate facili
lapsu in pceptio aut falsitate pstat. Si q suspicant nos
aliquid in cuiq; sinodi puaricatione gessisse. idipsum pus
diligent querere debuer. Qd si & quessisse & apud se
phibere constasse. pbare illis necesse e qd intendunt.

I tem. Quid autem ia de eoz pncipe loquar. qui & mo
nachum si tam aliquando sunt inuadendi epatum abatu
pdidit. & ipatam nec contra more factus nec asmaticus
potuit diuere. Item.

P uidenda ut ita dicam pima inuisione e. nconsecrat

sed receptat' epi. Si enim ipsum consecrationis nom' rationa-
bili ac iuuaci intellectu discuerim'. is qui cu' uniuersali
consecrari decreuit ecclesia consecrat' dici nulla potest rati-
one. **Et cæcophono.**

Lxxv. Hoc etia' specialit' subinpositione pene letame' pmississe re-
legit'. numq' se a quolibet diocesis sue p'bito ult' duos solidos
cathedraci nomine petat'. necqua' h'bet alia oc-
casionem quicq' in ei' se dispendio ee' gesturum qd' magni-
tudo tua non solu' de p'dicto epo. sed de omnium epoz' sici-
licet p'sonis competenti sollicitudine custodire n' desinas. nul-
lipmissus' ultra duos solidos cathedraci nominis licentia'
Nec ipsa qq' p'ndia enormia fieri. sed sedm' mediocritate'
unicuiq' loci epo ad consignationem ueniens suscep-
torus parare conuiuui' qui n'c eo p'extu paup'ib' in cura
d'ipna uolum'. aut qualibet ratione p'mittim'. ut h'ist'ia
diligenti obseruantia custoditand' aliquo g'auissim' di-
u'tm' ep'is excess' salubri p'uidencia corrigant'. **Et.**

Lxxvi. Quamuis eni' p'onasice ep'atus **hilarie & iohi**
a quibusq' t'p'rib' alienare legalib' sit p'hibitu' statutusq' i-
tam studiu' e'. ecclesiasticas ualitates non ta' fa' cultatib'
q' sinceritate' m'is augere. **ap'roposie paraxie.**

Lxxvii. O ep'scentu' portatore' qd' defensor factus non e'. nulla animi
molestia sit. q' uere satis amarissimu' habeo de isto p'po-
sico ad illud officiu' homines adduci. in quo nullo m' q'
a monachis deo p'missa' ualeant adimpleri. Omni moda'
eni' & illi' habit'. & isti' officii diuersitas e'. Illic eni' q'et.
oratio. labor manuu'. ac hic causarum condicio. conueni-
ones. actus. publica litigia. & quecuq' ut ecclesiastica in-
staurata. ut supplicantiu' necessitas poscit. faciat aut' d's
ut tales sint. qui uel a nob' misto habitu nu'quid
ut in monasteriis crescunt. ut puella etate' & plura
fuita.

non ad maioris officia. sed ad sacerdotum ualeant p
moueri. *Alteo S. violacof. 10.*

Lxxviii. **A**bbas autem in eodem loco illi uolumus ordinari. que
sibi de sua congregatione. & monachorum electio. et pos
sessionis domus. & quod magis obseruandum est. ordo uite.

Lxxviii. **E**cce sicut magnitudinis uite desiderium postulat. autem.
sine mora aliqua. & sine ullo dispendio. ita. ut nec
ipsa uite officii ecclesiasticis consuetudines sine remus.
memorati lucerint ciuitatis ordinatum sacerdotum.

Propterea nunc magnificencia uestra eidem episcopi ut ecclesie
lucerint. utilitatibus. uniuersis que sunt necessaria
libenter impendat. & competenda uigilantie sue tribuat
perpana deuotione solatia. decorato latitacio.

Lxxv. **N**otam. ut sub timore domini conscientie uite
sinceritate. in hoc quoque negotio conseruantes omne personam
que ueritatem illi ciuitati sine possint. faciatis amputa
ri formidine. & uiris presentatis conspectibus. talis sacrosancti
euangelii prebitio & legaliter sacramento que interrumpe
ritate. notum professionis sue confirmationis apiant. ut
perfectis omnibus. que secundum leges & iusticiam censenda sunt
agnoscat. & conuenienter legibus. & utricumque terminum detis.
Sindve magistro militum.

Lxxxi. **C**athas quis nobis dedit lucidus sillo tempore aduersari illi illuc
presens fuisset. ualide erat. Sed quia aduersario absente
gesta que nobis recensuit facta legunt talia leges inscrip
tunt. lxx. Item dicitur iste placidus anno preterito dictus.
de uxore ipsi. quia subito inter caballos inuentus est. &
dum eherent caballi collisa. illa. & aborsu fecit. & si
ita est forte si caballos alienos tulit. inde. culpabilis
de muliere que casu inter caballos confecta est. ubi

uoluntas illi non agnoscit pnicosa fuisse si pot addici
plegit. **CAESARIO ILLUSTR.**

Illud te modis omnib; uolum' custodire. neq; epoz sicut
de parrochis ad se puenientib; nomine cathedrae ampl
q; duos solidos psumat accipere. neq; compellere clericos
parrochiarum suaru supra iures suas eis communi appa
re. **CL. CERECO PATR. CIO.**

Se siracusane urb antistite optaueram impo initio q
ure desidius obedire. nisi nos multiplex ratio illi non
paucis epib; ordinacione differre sacerdotu cogisset.
ob hoc qd psona qualitas sicut & uos meli' nostis. ut
super uxore aut filii p quos ecclesiastica solet plicari substa
cia nros animos diut' ab ei' ordinatione suspendunt. & qui
ad humana cautela pntes integro pene anno distulim'.
opinantes qd in meli' siraculanor' puenire electio potuisset.
Sed quia inuoluntatis sue pposito irreuocabilit' pstitit.
& nulluse. ali' in ead repte rectia. nisi longiorib; adhuc
tempum different' spaciis paulo ampl' insanirent. sic & filii
nri uiri magnifici. p tota' celsitudine didicim'. Int' hui'
modi q; ambiguitates illud consulti iudicium faciendu.
ut congrua puidencia causam ppter qua' pncipal' constitu
cio. habente filios & uxorem ad epatu phibet pmoueri
salua disposicione consilii munirem'. Qua dederet sumo
studio ab eod' siracusane urb epo pusq; anob contingeret
ordinari hui' modi exigim' de uisione. p quam & sua face
ret quia esset p sentis tps habita reru descriptione
substantia. & nichil unq p se aut p filios & uxore. siue p
qlibet ppinqua & domesticam ut ceteris nea forte psona
de reb; usurparet eccle. & uniuersa epat' quesita tpr
eccle siue domino socerent. nichilult' id qd in des
criptum: suis filius t' heredit' relictus. s; aliud eum

cauere districte fecim. nec tñ & c. g. archieps epm. it.
fecim. ut non ampli de parrochis suis q. b. nos solis. immo
of sub q. libet occasione psumat accipe. **¶** **AVTISIO ERO.**

LXXXIII.

Sicut in anglico ammonicio in acinoria ne usq. ad uerbu
fuerit p. lire p. inuenit. ut fr. cha. fr. suo quis dicit
reus sit geribent ignis. quali putamus pena p. l. t. n. d. u. s.
qui non solum p. uigro impie p. cussit in leuitici homine. officii
munus seruiente. sed quasi non sufficeret ad eade manus
ita in flagante se diabolo rapt. adnam. ut fuisse n. solu p. eu
teret. sed it. trueret oculi fr. s. & quāuis hūicemodi excess
quōi. r. t. c. pena p. l. t. n. d. u. s. bene tam fr. n. t. a. s. tua se ab officio
p. b. t. i. cum amouere. hoc tñ sollicitudinis aut sit. it. locu
& iam penitentie constituas. & in aliquo eum in monastio requi
as. Luca tantu in comunione concessa. In loco autē illi
alium te necesse. ordinare. p. b. r. m. I Nam illi cui r. p. u. s. o. c. u.
luse. n. possunt iuxta canones sacerdoti iura concedi. neq.
enī aliquis ei p. dest. qd. oculum inuitus amisit. cū n. t. uo
lent. quisq. oculum amisit. credendus. **¶** Nec sacratissimi
canones aliquē casum in amissione oculi ei qui ad sacer
dotium adipiscendum non impediret suis excepisse regulis
inuenim. sed hoc tantu in ad prohibitionē suffecisse uide
mus patrib. ut qui careret oculo sacerdoti officiu adipis
ei non possit. Sed nec illi ullaten. quasi in compensationē in
iurie sacrat. ordo concedi potit. qui ad tantā sacerdotē
propum potuit in acinoria p. uocare. ut. uille officium
in quo erat amitteret. & ille p. u. t. h. u. s. sui p. d. a. faciliat
¶ **VIATOR & CAPICATIO ILLUSTRAT.**

LXXXV.

Nunc autē uob non illa questia ē. utū tolerare malos
sed utrum debetis scismaticis sociari. Si enī licet istum
suo sensu habundantes. int. m. t. n. a. tamen positi uisera.
quererint ueritatem. a nob repellendi n. erant. donec ap. eos

ratione. dicit. ueritas claruisset. Sed q̄ se ab uniuersali ecclia
diuise. sic beat' augustinus ait. Unius catholice scilicet
cum pace deest. etiam ecclesiam uniuersalem aplicis sedib;
prohibet. non communicare cognoscit. Nec enim leuiga-
tore crimina. mag' uero augeat. qd̄ eos diu. qd̄ eos diu. est
isse diu. ne aplicis. ne aplicis communicantes sedib; in sua
communione recipere. In hoc enim dñi nulli culpandi sunt. q̄ communicare talib;
qui n̄ solum in sacerdotib; comunione aplicarū sedum uoluer. mag' tam illi
uerum in ipis laicis spauerunt. Sed nec illud eis p̄dest. excedendi.
qd̄ eos in eis licet. l' ignorantia rationis ul' simplicitate in-
tellectus sui a nra se comunione suspendisse phibetis. Id
enim ipsum magis. p̄p̄t qd̄ seismatici sunt. quia non eos diu
sa ferendi iudicium sed quēda aput se delata sibi tam
incognita metuentes. & contra aplicas sedes temere creden-
tes pessima diuise optino. Quod seisma sp̄alit ēē beat'
enuntiat augustin'. dicens de talib; aduersus auctoritatem
illam eccliarum que aplicas sedes & epl'as accipe merue-
runt temere credendo immanissimū seismaticis crimen. a
se ppulsare non potit. ad sumā autē illos ēē eccliam credidit.
& cum due ecclie ēē non possint nos qd̄ absit seismaticos uidi-
cabitis. Aut si uerj in aplicis sedib; ēē constat eccliam. et
illos ab unitate diuinos cognoscere. & comunione q̄stione
ēē sublatam. quā uerā nisi in unitate constat ēē. nolig
quasi nulla seismaticoz atq; ecclie diffra sit. uelle mouere
ter uerq; sacrificiū sociari. **h**

De paulino autē epo timorem usq; in paulis infringere. &
que nullum adhuc augeri posse dicat crimina. uelut iam
non necessaria. sic ecclie filii post ponite. Nichil enim nob
tale quāle suspicamini. a quoq; potit suadeti. Magis autē
hoc aplicis censura sedis agm'. ut concessit sibi penitentie bene-
ficiis non fraude. sed illi qui potit ēē. peccata dimitte re-

supplicando ut illic dei qui cap nrm iudicio. & impetu
si ita p^{er}currit sclo ab ei corp^{or} ueniam consequat. Que
tam nos cu qui ob iurgatione p^{ro}diaconos. hinc confesti
exire. & ad monastium in quo relegit^{ur} fuerat p^{ro}pare
pcepim^{us}. alioquin sciret se ferro uinctum atq; nauim
positum. ad p^{ro}dictum locum penitentie reportari. qui absolute
se abulatum ex^{cep}it. Bono. epo.

LXXXVI

Fili n^{ost}r theodorus nob^{is} retulit mutuisse se rufinum que
dam monachu olim sibi uita & morib; comp^{er}atū & huc
postulat illic epni consecrari. qd^{am} ad subito fieri nos p^{re}
rogante obseruantia non acquieuit. Ideo que dilectio tua
his acceptis sabato ueniente faciat cum subdiaconū et si
d^{omin}u uoluerit. & uixerim^{us}. mediana epdomada p^{ro}brim faciem^{us}.

LXXXVII

Licet seismatis reo. Et aspiello epo.
non nulla eccl^{esi}astice correctionis debuisset censura monf
trari. misericordiam tam uolum^{us} progare iudicio non obli^{ta} apli
ce uigore sedis. sed karitati que omnia supat. uniuersa sub
dentes. Suscipe g^o in catholicā comunione reuerente ad
eccl^{esi}e septa pastore. & p^{re}tor obli^{ta} sola nob^{is} cum sume gau
dia reparari. Ioh^{ann} comari.

LXXXVIII

Quamuis is qui reduct^{us} errasse se hacten^{us} aliqua suscipiendi
difficultate p^{ro} eccl^{esi}astice censura uigoris intelligere debuisset.
tam quia ab illo reduct^{us} ē. cui & p^{ro}fectu karitatis & p^{ro} ex
cellentie honore negare nichil posum^{us}. & p^{ro}fectu karitatis
sinu suscepim^{us} reuerentem & q^{uo}to reditu ei parauerit
eccl^{esi}astice unitas pacis ex ipsa uenit effusione monstram^{us}.
Nam & suscipitum. & catholicę fidei communioni iussim^{us}
adunari. quia sic docte ueracit^{er} dixisti. nichil in illo maxi
me nisi sola a se diuisione dolebat eccl^{esi}a. Ead siquid
fides in symbolis. ead forma in baptisimali sacramento. ead
in dominici corporis consecratione mistia. Qd^{am} si et ignorata

faciente scismatichorum in re aduerti. in capitulorum triu
defensione contra fidem suam uidentur infringere. & ob hoc
ipsum nos alie aliquo de his que posuimus ut in confessione
tinae tu suspicari sunt. habuisse. Nos tam scientes eos
non elumato iudicio sed errore ut dictum est ista sensisse
hoc enim magno ope quod nunc in isto correptum culpa uim
lohi. *admirari. et.*

Lxxv.
Adione et infummo sacerdoti fidelis positum. catholice
secessit ueritas matris. ut non statim scismaticum te cons
piceret. cum a sedibus apostolicis recessisses. Adione populi ad pre
dicandum positis. non legeras supra apostolorum principem christo
deo nostro ecclesiam te fundatum. & ita fundatum. ut porte ad
uersus ipsam inferi preualere non possunt. Quod si legeras ubi
nam pre ipsum te credebas ecclesiam. in quo uno omnes scilicet
apostolice sedis sunt. quibus pariter sic illi qui clauis accepit ligandi
soluendi. potestas indulget. Sed idcirco unipsum quod
dictus ex te etiam in omnibus. dedit. ut secundum beati cipriani marty
ris id ipsum exponenti sententiam. uia te monstraret ecclesia.
Quo quod tu hinc iam in christo ab ista diuisus errabas. ut qua saluati
tue tenebas spem. *amabili et leonorio epi.*

Lxxv.

Anastasius et iohanna porrecta nobis petitione que habet in
insubornas tuicionis se ecclesiastice salua tam iusticia postulat
auctoritate muniri. idque pius fieri desiderat caritatem.
in quorum se etiam diocesis. habitare commemorant. hinc itaque
quod uia presentia auctoritate suscepta. tuicionem eius ecclesiastica
salua in omnibus. iusticia. impendere non moretur. maxime
quia de statu suo sibi moueri iniusta querunt questione.
in quibus negotiis se ecclesiastice mune et selet te debet comen
dire presidium. *et iohi. de re. 1301.*

Lxxvi.

Quoniam sedis tuorum inuicem euenit episcopus. nos actum suorum
innocentia confis. sed superbe in animam tuam elisas.

ecce iam transacto deo spiritus tui curam quod sedis aplice
& indigne tam laqueis accipiente deo suscepimur curam
ut dicitur unde in te uiuerem adducere sed causis ac ne
gatis quibus sibi competere occupat. remisso pudoris freno
uagante credit. mactari ut in sua ppe nung inueniat. acce
lento experientia sua palli quidem ei ueritat omni modis
medicat. Ipsum etiam post diem sem suae. ut nris obui
tib. pnter congrua executione compellat. quam disci
plina obuiusq. despectu. non solum ad sua uerum etiam ad alie
eius. ratione competentia censura cognoscat. *Oratio de hisce.*

Lxxxviii **E**xperientie tue pntab. mandam. affatib. ut ueniente. acce
lantis ep. aut eund. m. y. p. b. m. in mod. facies
monastio. synodo. h. a. q. p. r. o. s. quos sicut in illis me
morie uob. pntab. pntauerit abate fieri. aut crescentem
diaconib. refectur. nullam potestate decreto nullam
licentiam monachis relinquentes p. arbitrio sua. aut ex
pelle abbates. aut sibi alios ordinare. quia nulla
auctoritas remanebit abbati. simonachorum cepit potes
tati subiacere. Ut decreto fidelis. & studiose inuicta. ut
ut ad diuini cult. reuerentiam. ut ad utilitates monastii
pertinent. abbas sollicitudo ad que potestas tota pntere
conuenit. debeat adimplere. *Laurentio ep.*

Lxxxviii **P**recipue deuotissimorum militum qui illic in ciuitate cenau
cellensi consistunt. relatione ad nos directas acra insinuant
se clementissimi principis impetrasse. que eis p. b. m. diaconu
& subdiaconu fieri debere pcepit. Significauer. etiam et p.
sonas quas se ad hoc officiaffer. paratos habere. Videlicet ad
p. b. m. diaconu officium marcu. quenda. ad diaconu. paulu. et
pascala. ut subdiaconu fiat. Et ideo hortam. dilectione
dilectione tua. ut personas ipsas uideas & requiras diligente.
ne aliquid cont. canones dimississent. & si eos inculpabiles ee

repperit. & uite ipsos. testimonium laudabit uideris.
ueniente mediana epdomada pasce. si dñs uoluerit
& si uiderim unumquemq; ad officia que posuimus pro
mouere non differat. Caute autē pbr ille nunq se sim
it. & in nominis recitatione sacramenta celebrare.

Eueni si & corpus nr. lohi defensori. Lxxviii

querit clericos suos sibi contra canones supbire. & id qd
nob iubentib; facta infirmo cautione promittit. ut co
equis dieb; uigilie mei celebrarent ecclesia. illis conande
la. ~~imple~~ non possit. sed magis unusquisq; suis post. pos
to ecclesie seruitio uacare nactus. & ideo expuncta uia
et qd ab. & ostendit. contumaces debita obuiuatione
compescit. & modis omnib; uigiliis uacare compelle. Lxxv

Patrem puellę ecclesie ure famulu. loretio defensori. Lxxvi
auu si liberis orium. constat te natalib; Et ideo animas
electione de conuictione nepos qd patris cui nullo modo
libum te ^{potest} decernim attendi iudiciu. Lxxvii

Quicumq; de his qui ecclesie militare uident. ut in habitu
ut dictum: monachor. monacharu ita inueniunt con
foris inherere. ut aliqua turpis exis qd absit possit te
suspicio. te exequente sedino presentet epō. ut canoni
ca possit meis uindicta perdere. Lxxviii

Fratnitatis tue relatione suscepta ei latorem sedas qd
nuptias exptum non fuisse didicimus. castitate tñ ei
pori non seruasse coniugio designasti. & quis multa sim
que in huiusmodi casib; obseruari canonice iubet subti
litatis auctoritas. tam quia defectu epris nri non solu
merita sed corpora ipsa hominu defect. distractionis illi
non putam in omnib; manere censuram. & etas isti de quo
agit future incontinentie suspitione ausare dinoscet.
ut addiacoat possit ordine puehi tempore condescendat

ut dictum est. defectui concessisse nos noueris.

Iubem^{us} micinam ancillā ei. de qua post uiciniū transitū conser-
sus. habere filios. neq. cū ipso manere licet. & cūq. ma-
natio. ⁶⁰ ~~memiam~~ p^{re}stura. qua dispositione. edit. ut me-
liori forte id qd p^{ro}mouet officiu. sub bono possit sane me-
rito ministrare. nec aliqua opinio ei^{us} maculande
relinquat occasio. Agstello epō.

LXXXVIII

Nolla enī frequentē mansuetudine corrigi. etiam delinquentes
& ut deinceps peccare non libeat. beneficiis optime p^{ro}.
Sic et enī gubernatores animarū necesse ē agere. ut
duplici benignitate & sanari p^{ro}ueniant. & p^{ro}fectum
solidari. Hi quos in rā manu regēdo suscepim^{us}. possint
regitare etiā nobis penitentib. qd sinos cessarem^{us}. sacer-
dotale te facere compellebat officium. **¶** St vero epō

LXXXVIII

Iurasti nobis qd negare non potes. te iulianam cui nec
habituū nec consecrationē ueritatis deo in corruptione
ipsi^{us} iniuriā irrogas. ut sic agnosceris quia reuertente uellet
mox etiam nob^{is} curpse deduceris. dicende.

Fraternitati tue iniungim^{us} ut eligas talē uirū qui fixus
religione & bonus in morib. & in resistendo aduersariis efficax
possit existere. & dirigas ad p^{ro}fectu uirū. Hoc enī ante omnia
precipiens. ut nullū aliū p^{ro} meū & tuum nomen nominet
int^{er} sacra mistia. **¶** Agstello epō.

C.I.

Augusto sedis nrē notario suggerente didicim^{us}. qd ei dilec-
tio tua directis indicasset apicib. quosdam dedere quo &
maxime parrochiarum ad te p^{ro}uinciarum non pauca
sacra uasa ut ministeria distraxisse. Alia que hui^{us} mo-
di p^{ro}petrasse. que a religioso aliena sunt p^{ro}posito. sed carita-
tem tuam. ut hęc competenti sollicitudine debeat cedi
ut ulcisci. nrē p^{ro}ceptionis auctoritate cupere commone-
ri. Quade se p^{ro}sentib. mandam^{us} affatib. ut competenti

C.III

innocentis instantia. quicquid de sacris uasis ut ministris a
quolibet clericorum usurpatum ut distractum fuisse comperis.
sine cuiusmore inuentione exiger non omittas. & ecclesiasticis iuribus

reformare. **ALEXANDRO PATRICO**

CII. De causis autem ecclesiasticis sic gloriosa fuit semper uis interitio.
ita & nunc deo propiciante. esset lib. ipsis appareret. nec iniquis
hominibus. & ab omni ratione sepositis. passim christi nostri dei
corpus. quod sancta ecclesia diuinitate concedat. & ab unitate ecclesie
matris separare. Sed repmanet ab illicitis auxiliis. & eis ad
animarum predicationem secundum purtione sua uagari non liceat.
Sic promissa in diuisione sue mala. etiam hoc eos ausos fuisse
comprimus ut fratrem nostrum uirum excellentissimum dominum
patricium iohannem quasi excommunicare tentauerint. & quibusda
necnon factum esse non ambigam. ut tantus uir ab schismaticorum
pollutione incontinentinatur. quibuslibet occasionibus. seruaretur
tam quod temeritatis fuerit. in tanta ac tam innocenti perso
na istud audire ipsam ^{recleris} inhumanitatem publicare non dubium est.

CIII. Quamuis ergo uis pullos sedus sit iohi **PATRICO**

utiliter acta sit. nolite tam impunitam presumptionem in
iquorum hominum crassari permittere. Si enim hoc quod in uis
gloria presumpserit non fuerit uindicta conpissum. quod in
nocentibus uideant ambigi. ultra non debet. Exercete ergo debi
tam in talibus auctoritatem. & ne eis amplius committendi talia
crederet spiritus. uiris coercionibus. repmanet. **IT.**

Incessuoso autem in adultio ipsi etiam uindicta abstulit modum
quia si adultum punias. non remanet in quo uindictetur
incestus. Si incesto ingeras penam. multum criminis adultum rema
nebit. **IT.** A uiserte tales ab illa punitione. utramque oblata
uobis adeo commendandi perfidos occasione. **CONSTANTINO DEFENSORI.**

CIII. Romanus ecclesie theanensis clericus. perimne adultum quod
amississe phibetur. clericatus ordine deposito in monasterio.

CV.

hic in urbe roma ad agenda penitencia contra iussione re
trusit. Et AR. OTABIO DEFENSORI.

Sciatent gl'a ura quia postea q ecclie iura doctrinazq; intere
dentu fuerint auctoritate firmata. nulla ten' ab his dis
cedendi libam potasse uel suelit habere. licentiam. p'mittat.

CVI

Litteras caritatis tue suscepim'. Tullio ep'o
quib; significasti latinu diaconu cui adp'atu ecclie marcel
lanensis a clero & ab omib; illic conuenerunt; postulati de
q; ia ante hoc tempus recte m' nob; amittat. & aq; da loci
habitationib; fuisse relaxum. Sed nos credentes quia ia dimis
sori ipsi actia caritate pcepit. scripsim' eū debere uenire.
Uerū quia nunc consulis utrū nob; de p'na ei placeat & ate
debeat relaxari. ad nos nichil attinet. n' ut quis sacerdote
necessariū h'c. concordie p'sona eligat eū canones obuiare
non possint. Sed et nunc. hoc dicim' ut sicū om' eligunt &
uis ei cede gratum enob; eē agnosce. ut si possunt ante die
sem occurrere. Et sabato ipso noctis magne p' baptismu
eū dī grā ualeat ordinari. Alioq; n' necesse ē eos usq; ad q'ra
m'is ieiunia sustinere. Et macello ep'o.

CVII.

Ualentinu clericū cui mulier cu alio ante uelita non tam
in nupta sed uirgop'manens. post morte ei cu quo uelita erat
sponsa coniugali & copula sociata quia uicini uel am' accepti
nullum n'p'mouendo g'm'ret' obstaculu quia nichil est qm
adhuc arad'm p'ant. qd eis de canonicis obuiet constitu
tis. Sed et de p'bris exauisitalie regionib; p'bellicam neces
sitate disp'sit. atq; nulli locis modo consistenab; hoc tū
facere p'spexim' caritate. ut si reuera indagine. locoz qui ad
ecclesiasticos ordines p'ueant n'oscunt eccl'ia & sacramenta
celebrant. pari etia auctoritate mandantes. ut de monast'is
p'tat' ut monachos orbis ad sacros ordines p'mouendos
eligere. eo duxat modum custodito. ut neq; monast'ia

ab opacis psonis uacua reddant neq; ecclie remaneant

et sine sacerdotib; deficiant. **Petrus epus,**

CVIII **D**ilectionis tue scripta suscepim; in quib; significat latinū
diaconū ecclie grumentane ad epatū maxelianeus ecclie
fuit consiliatū ab omib; fuisse qd iam ante hoc tempus re-
tulisti. & iussim; ut ueniret. credentes eos de psona ei ab epō
suo dimissorū impetrasse. **Inde** ut nunc sicut dicite
concordat ab unius electū. & nichil ei sacri canone contra
dicunt. & ab epō ei dimissorū accepit. facite eū uelocit̃
ad urbē romam occurrere. ut si deus iusserit in sabaco scō
post hora baptisim ordinet. Quī si ante monachiū diē non
occurrerit; cogunt usq; ad quartū mensis ieiunia sustinere.

CVIII **R**eligentes ante **Pl. Valerio Patricio**
exemplaria litarum que in aquileia ad paulinū pseudo
epm scripsistis mirati sum;. Quom̃ hoc apud tū agere uo-
lulistis. ut quasi in hoc excessu suos corrigat. si uirū excellen-
tissimū donnu filium m̃m patricium iohm. ad comuni-
one suā pmitterat accedere nos. auobis hoc non spauim;. **Magis** autē ipsi p̃fato glōrio uiro scripsim;. ut gr̃as deo agat
quare p quacūq; occasione libat; a contagione scisma-
ticorū. & omnino ad monuimus. ne illis uel si uoluerint
communicet. qui ab unius ecclie & ap̃licis sedib; separati sunt.
Istud autē qd & auobis & ab illo poposcim;. & nunc iterū
postulam;. ut & istū paulinū pseudo ep̃m. & illū medilaneusē
ep̃m ad clem̃tissimū p̃ncipē subdigna custodia dirigat; ut
& iste qui ep̃s nullaten; rē potest. quia contra omnē cano-
nici consuetudinē factus; alios utē non p̃m̃dat. Et ille
qui contra more antiquū cum ordinare p̃sumpsit. debet
canonib; ut iudicetē subiaceat. Ita sunt qui sicut dixi spau-
imus agla ur̃a. ut studiū qd dī rectus impendat. dignos glō-
rie ur̃e afferat fructus. Ceterū absit. ut uel ille. ut uos ut

quicūq; catholicos iudiciū aut quolibet episcoporum ad illos
communione accedat debet quia nec amatio dici potest
que non uniat ecclesie sed particularis sententia. Siquid
aut de causa adspirationis trium capitulorum episcopi illarum par-
tium indubitant quoniam consuetudo uet habuit. aut eligat
de suis doctores duos ut tres aut unusquisque pro se utru-
at ex ratione anobis cum diuina gratia competere accipiens ad maiorem
communiū scilicet catholicę ecclesie uicem reuertat. Nam quod ceteri
catholicorum dicit tibi conuenire debemus. et quoniam synodum facere
istud canones nulli permittunt. Post uniuersalem synodum et post
iudiciū quod tam uno ore propter quatuor milia episcopi tam in me-
tropolitanis suis. quam singulares constantinopoli prelati. iterum
contentiones ad medium reuocare. sed nec licet aliquando
licet aliquando nec licet particularem synodum ad iudicandum
generalem synodum congregari. Sed quocumque de generali synodo
aliquibus dubitatio nascitur. ad recipiendum de eo quod non intelligit
rationem. aut sponte hi qui salute anime sue desunt ad
aplicis sedes per propriam rationem conueniunt. aut si forte sic
de talibus dictum. peccator conuenit in profundum malorum contem-
nit. ita obstinatus et contumaces exerceat. ut doceri non
uelint. eos ab eis aplicis sedibus. aut archiepiscopis ad salutem quam non
necesse. aut ne alio periculo esse possint. secundum canones per seculares
optimi potestates. PL. HASSSE PATRICIO.

Ex. rigite animi uos in ad ista ressecanda. quia sicut depacata
puos ecclesia. merces uos adeo maxima persequitur. ita si quod ab
sic dissimulantibus. aut negligentibus. uobis seipsum remanere.
peccatum incurritis. quia cum possitis emendare peccata. nescio quod
ratione dispiciatis. Nam delinquentibus. et bene meritis atque his
episcopis ad dicam quos idonea. excellentia uera et ratione et potes-
tate perprimere. et dimittatis eos. et dimittatis eos in conceptu
aspirantem sedem de maiestate glori. Cum si quid eos de iudicio.

De causa ecclesiastica nulla ex illic intelligitur aut in rem
paratibz suisq; verbis facere omnino iubemz nec occupa
ri ad aliud prece ad qd directus est omnino punitur nisi

[illegible]

cognitam uero pueram. & illam mulierem ob hoc qd non
paucis annis in domo stationis obsecrata fuit. & deinde
& diabolico subripiente ipso conuicta. deposito ancille
di habitui adscitarem fuerit reuersa lasciuia. in monasteriu
fuisse de uiam. & ad uiam e latente. monastio discessit.
Cum exceptione. cognita necesse habuim. equitatis conside-
ratione pmo. ppe inquirendum rerum gestaru plenieri-
tatem. Absolutum pdictum maximu a prefati uiri
et arissimi georgii comitis iudicio ad electionis ure qui cogn-
tores fuisse dicimur. cu predicta uirga destinare psona
am. hoc scilicet decernentes. ut residente nobiscum. cui
memorie nfr georgii comes. scripserit pfatam causam.
sine ullo dilectionis obstaculo cognoscatur. & si sepe dictam
femina ppe pcedentes excessus. caritatis ure pudentia.
reanctas in monastio constitutam. in his que p dei amor-
auob salubriter statuta sunt pmanentes eam in ipsum de q
discessit. monastio sollicita. & ara conflante reuerentiam.
nulla ei quolibet ppe discedendi concessa licentia.

Et melles SUBDIACONUS.

CXIII.

Qubenedicto quoq. que uxore alienam facit otoso indicat
a spu sustulisse. & insuam hacten presumere. de uirga
conforcium. Si hoc rerum ueritas habet. iubem reuerentia
tue. ut eum cu ipsa quoq. adultera districte. mactare non
differas. & caluatos ab iniunctis pare. & illu qd ad luciu
defensorem. in apulie puencie patrimoniu sine dilatione
migare. Ita uero si uidet maritus. suus sine aliquo dolo recipere
force noluerit. cui ordinatione subcautel recipiat nullu
ei nichil duxat de cetero simile comitenti pdictum illius.
Sinu eam recipere omnino noluerit. malui quodam locum
in quo non erit licet mactare uiuere. preuida ei dispensati-
one confici.

cxviii **D**ilecti ecclesie uere famula. pl. ed.

interpena massa consistens. huiusmodi querelam sua ipse sen-
sib; intinuit. dicens qd postea q eam defuncto marito
contigit uiduare. clarentius quida nomine ex ancilla ut
phibet ecclesie percat. diuersis blanditiis atq; suauitib; p-
face mulieris animos inclinando. in suo tam curasset asere
confortio. Ex qua etia filiu percaisset. p tunc aut post conuinc-
tionis sue non paruit tempus. quippe ia nato & educato filio
nullis ut phibet rationabilib; causis extantib; eand muliere
detulisse. atq; intam pstituisse contumaciam. ut ad declina-
dam debitam seruitutem. curatis sibi nom audiat usur-
rare. qui etia pnam in ecclesie possessione gentiam excoluit
ecclesie habuisse in memorat uxore. ex cui pculio quenda
agellum de hactenus detinuit. sed & alia non pauca in suo
fretur habuisse pculio. Quapp ex pientia tua pntis
iussionis uigore. suscepto rod detentq; laurentio. cause toti
ueritate agnosens. que de memorati psona seu reb; ecclesiastica
requirit utilitas. psequat. sicut de ancilla ecclesie gentum.
tunc modolegitimo ecclesie iuri constat obnoxium repiri cu
omib; reb; suis in massam ecclesie reuocare festinet. et ei pfecta
muliere q sibi ipse assentit in consortio sociare. nullatenus
habitus. decreto tam reliquit licentia. **Et carello**

cxv.

Techi siquidē atq; maximilianus. **magistro militum**
nomina tantu epoz habentes. & ecclesiasticam ibi unitatem
perturbare dicunt. & omnes ecclesiasticas res suis usib; applicare.
intantū. ut contra unū eoz. idē maximilianū usq; ad nos
p tam longum iter necessitate compellente quidā infatigabili
uenientes pferrent. Ob qua causam pbm sedis nre. &
pfectum notari ut ad eadem loca duxim destinandos. ut ea
que canonicis statutis a pdictis pseudo epis comperunt. fuisse
commissa. ut digna debeat ibi ultione conpescere. ut eos ad nos

usq; peruenire. Et ideo saluantes pacem affectu gla-
riam petimus: ut p̄fatis qui a nra sede directi sunt. in
omib; prebeat' auxilium. ne p̄cedis alicui ex peccati
sibi modis homines conp̄munt. Hoc enī diuine & mun-
dane legis statuer. ut ab ecclie unitate diuisi. ei pace
iniquissime perturbantes. a secularib; etiam potestatib; con-
p̄mant. Necq; mai: unde deo sacrificiū possitis offerre.
q; si id ordinatis. ut hi q; iustis & malis p̄uicem debacant
compenti debeant uigore compesci. **PETRO EBO**

CVI

Quia ea que de fraudib; maximillimū. flebili ad uires nras
supplicium relatione uener. non facile sed in ueritate agnos-
ci potunt nisi facultas ecclie q; in uisus suos male conuer-
to. disp̄sit. ab ei potestate donec causa agnoscat seponat.
Idcirco uos cū sup̄dictę ecclie patrimonio uolum' intem-
perat' ~~et in uisus suos male conuer-
to. disp̄sit. ab ei potestate donec causa agnoscat seponat.~~
ET ANULANI COMITI

CVII

Petrum filium nrm in aplice sedis pbrm qui iam ad loca ipsa
paulo ante furtim acarrigenda que inquisitione uruunt
duxim' dirigendum. Illud in p̄p̄ia maxime p̄legeritis. qd
uſis eum conp̄m' in affectu debito uim' inuoluit faciliore
omni casum fidem iudicantes dictum. nullum ab aplice
contagiosę sede transmitti: quia & p̄ rei merito. & p̄ rari-
as uncto publice potestatis uiuantur. apud. Sic enī &
canonum & legum statuta. nos admonent ut doceant hu-
miles & sup̄bꝝ sp̄s conp̄mant. Quia nonnq; mentib; despa-
tis & doctrina sine potestate conp̄nit & dñantis uī habe-
redit. potestas sine ratione doctrinę. **PAY L 1710 EBO**

CVIII

Precato anno abi exalim' inuenerit: ea que nos nup̄ cōs-
missis litteris quas in uisus conſuluit. ut & in monastio scilicet
hanc debeat exornare pbrm remotis his monachi qui ad
p̄summandi scandala ab ecclastica se communionē suspēdunt

Basilo a'clatino defensorib;

Petimus ut paulinum tale pseudo epm. de quo uobis scri-
pserunt hos descripsi. p. glie ue. data homines op. a. teneret
ad nos adduci pio pietatis studio. Item.

Quia post multos tunc ^{et} defensionis dies. Et helprimo eio
ueniens sepe dictus anastasi. decessoris sui fili. & preceptoris
ipse formam serieq; cognoscens. disputatos anobis intro
iudices. ul' ocos quos asseruit conspiratos se reclamauit habere
suspectos. & legalia cauta pretendit. que suspectu per
mittunt declinari iudicium puda nos cautela cetantes.
ne rur' ecclia carinensis suspecto iudicio laboraret. Con
grui fore pspeximus ut filio nro magnifico uiro leoni pre
ceptoru decui fide. decui integritate nichil haberi ambi
guu residenab; cu eo ppe uiris legiq; noticiu nruq; para
haberet suspectus. cognocionis hui' mandarem officium.
lcm. Illudquoq; presentib; dilectione tua hortam affab.

ut siue pauli diaconi siue alios eid ordinis ut in se a. 4. 60
dicitur. et de his officiis ad eandem ecclesiam pertinent
qui in horum ratione sua diuersa habuisse notant studia
quia non solum noua ista non sunt. uerum frequenter
nunc et per eandem causa ingratitudinis similitudine deponit
in locis suis sacerdotali caritate recipias. Et sicut unumque
q; ecclesiis ualitatibus ut dilectionis tue dispositionibus p
eandem ecclesia usq; ad iusticie legumq; ratione procedentibus
fideliter obedire pspexeris ita dilectionis tue affectu conti
neas sedm fidem diligentiamq; suam unicuique merita p
sequendo. **Et si ridule. magistro militum.**

cxvii

Hortamur: ut nichil utrius montaniani qui se contra ome
ueritatem & contra leges dum sit ancilla gentilis legami
um cepit astruere sensibus utis qualibet arte subripuit
quia montaniani illum de cuius substantia agere con
tat sine propriis libris discessit. & germani filiosq;
eius legitima ratione succedunt sustinet dimisit. ac p
tulum montaniani nullam habere in illi desinetis suc
cessionem psonam. Nam si principalia facta pmeruit.
hoc illis legamis successoribus preiudicare nil potest.
Quia ipse clementissimus impator generales leges p
lit. quibus iubet nullis qui in precibus suis deprehendit re
mentis. ea facta pdee. que meruit. qm cu esset natal
se contra ueritatem dicit se legami qd nulla ratione
potest legi monstrari. **Et aspiello epo.**

cxviii.

Aplique auctoritatis exemplo didicim errantium et in
errore inuitantium spūs tradendos esse facine. ut bla
phemare dediscant. Gemenis etia qui cu fletu optat.
abscondere eos qui concubare deprehendunt ecclesiam. Ita
manifeste ad calachius dicens. Vna & abscondant qui
uos conturbant. Si forte coram deo qui potest

miserrime fuerit in molliu ad catholica sine in ditione redi
redire firmiter. Sui huius benignitatis prudentia peruenit
infirmis abire uoluerit. ppter et si nuncius uis sentia ab eccle
siis. **Omni post hanc** repat honous atq
auctoritatis dignitate puat. ab eis componis comunione utre
clusi cui se sacrificantes infirmate unitate pfecti sunt n
tuerit. Sed ne temp qd sustinere debeat. postq ei p'sens nra
uissio innotuerit forte pcuras decē dieru spaciū abeat
memoretur. **desimo. nestori** cui istuc dogmata e scios quā
accipe. Istā reuerſari cognosce int quos si unitati se catho
licae uidet decetatur ut sup scripta. e aplice sedis auctoritate
sicut dictū est a quēfirmatē mulcent sine dubitatione senten
tia. **Prohi coarti.**

CCXIII. **O**icena sacras uisiones se habere pmanib; respondim sa
re illum oportere qd ipso demum pnceps generalib; le
gib; constitutus. illa sacra cuicumq; supplicantis desidio.
concessa preualere. e effectui mancipari. Que cū iuris e
legum ratione concordant. Caueto que subreptione ut
falsis p'ib; falsan impetrant nullum supplicantib; ferre
plicantib; ferre subsidium **SVRDIACXI coarti.**

CCXIV. **I**sta praecumina portuente que epiana uocat p'motacis.
e simera quinq; aut sex dies non ceperit incidi. ia postea
dimittit semen ipsum. e inutilia semina exinde reponit

CCXV. **R**euertere sicut dictū. **SARATO diacono**
utiq; sciet sumus. labores illos ferre non potes. Apocri
sari qui e una hora de palatio recedere non pot. tertia et
ppr infirmitates quas p'dicas. e ppr ipsam obseruandi
consuetudine implere ista n potes. **Leq. u. p'tori silicie.**

CCXVI. **S**cias em p'picio deo quos ei gra p'egnat quinquē a die
ordinationis nre impletum sit. e nullo in sua sedis turo
mmitanus epi incini credo supbia in de hoc se lo d'eadm

utroqueque super cilio comitatus nris conspectu; curauit exhibere
presenciam. sed neque licetis aut mandato aliquando
sintum rex qd tere. tamq bene depaas consuetudo adq
queq; correptione p'sentis temporis contemptu minime
formidauit adicere. & licet hui' modi excessum canonica
uoluisset ultione corrigere. quia tam affectu nro caritatis
nre beniuolentiam negare non possum. ei omne nqd ut
multiplicib; & iustis causis extantib; ingratitudinis nasci
potuit stimulu relaxam. Et sebetio.

cxviii

Et sedo uero transmutante ciuitates ipso. minime te dis
simulare decuit. supercilium concipueras. ut impleto
cu di gra adit ordinationis nre. ecce aspiemus nullo
modo sua uoluerit conspectui nro adte p'sentia. aut
licet aliquando uter uerbo salam si uenerim iquere.

cxviii

Pro qd ut sicut solia estis. valez iano patricio.
iudicandi talia sumat affectum. & uossem die beate
resurrectionis di de dni nri ihu xpi. adipsa ubi presuptu
loca. facere dignum. ut uincti parit cu excellantissi
mo uiro fr' nro domno filio nro patricio ioh' digna huius
modi psupores & legima utam potestate. nec in hac
parte uos hominum uaniloquia. retardent dicendum
quia p'sentationem ecclia faciat. du ut ea que comitant
reprimat ut animaru salute requirit. Errant hui' modi
rumoris fabulatores non p'sequit nisi qui ad malum cogit
Qui uero malum factum iampunit ut phibet ne fiat
non p'sequit iste sed diligit. Na si ut illi putant nemo
nec reprimend' in malo nec retrahend' ad bonum. huma
nis ac diuinis leges necesse e euacuari. Que & malis pce
nam & bonis p'mia iusticia suadente constituit. Malu
aucte scisma e. & p' octas etiam potestates hui' modi homi
nes opprimi debe. & canonice scrip'e auctoritas & p'ina u

nos regiam ueritatem docet. Et quidem cismaticos eos. et
tali pbeni augustini quem uniuersal uenerunt ecclesia
an eni sententia conuincit. Vide uerum sententia in
qua ab eminentissima & manifestissima tu longe aplicari
sedum separauerunt. Quisq; g ab aplice diuissus. sedib;
sedum istam beati augustini sententia in secula eu re. n
dubium: & contra uniuersali ecclesiam altare phas erige.
Siquid de talib; calcedonensi synodo inserti canon habeat
glaua considere. ubi. post alia sic dicit. qui a comunione
semet ipsum suspendit. ecclesie & collectas facit. & altare
constituit. & noluit uocanti epo consentire. & noluit eid
acquiescere. neq; obidire. & pus. & facto uocanti hunc omnia
depredari. nec unq; ut oratione mereri. nec recipere cum posse
onorem. si enim pmanet. turbas & seditiones. ecclesie per
na potestatem. tamq; sediciosum conueni. Sed et ite beatus
augustinus de talib; dicit. Multa eni cu multis benigna qda
aspirate preterendis agenda sunt quoz poti uoluntati consulen
di: poti quoluntati. Jam in corripuendo filio quam libe
aspe. numq; tam amor patris amittit. sic tamen qd nolet
ut doleat qui & inuitus uidetur dolere sanandus. Ecce
iudicis quem admodu tanta. testimonio patris psequi
cohercendos alia. sediligat emdando. sep tales ecclesia. facit
g etiam & uos. qd sentientes intentionem xpianitatis
frequenter horam. & dicit opam ut talia fieri ultra nliceat

et constantino defensor. 1.

cxvi. **R**omanus clericus ecclesie theuensis. perimmine adulteri
qd cum admisisse phibet clericatus ordine deposite. in
monastio hic murbe roma. ad agenda penitentia ex
nra iussione recusatus. Simeonius illustra. 1.

cxvii. **O**blui sum de epla tibi scribe qua se emilio epi a nob direct
tam de constantinopoli habe confingunt. qd sublimatus

ita non est re falsissimum. Nec aliqua eplam quando
me iustitiam capitulorum iudicacionis officio agebam
ad aliam misimus sed hoc qd scimus nec negauimus nec
aliquando negamus id est refutatorium ad papam in qm
quando me dampnare uolebat. et sex libros in defensionem
capitulorum clausos p diuersa monasteria. et ecclia non
habens codicem. Sed que michi scripto diuisi heretici qui sa
cula sep ecclie generant molunt secreta mittere. Ipse
illas cartas sic eplam meam iudicacioni de illa causa fa
cta aliquis se habere dicit apte meretur. **Sextio capitellario**

cxviii. **C**bi quisquam clericus fuit inferioris sive potioris gradus
prator existit et contra laicam personam suas dirigit acti
ones. iste modis omnibus non alibi quam apud pumice iudice
negotium suum diebus occurrat. Siquis autem laicus cler
icum cuiusq; gradus duxerit et pulsandum. adeoq; ui
dicium in ead iudicio ultionem constitutoz pponat
eas quas se habet restituit actiones que ordinem legib;
p omnia conuenientem atq; consentaneum demonstrant. illa
regula manifestat que precipit actore forum semper sequi pul
sa. Clericis uero pulsatis in ead iudicio forum ^{petit} et ppetuo alio
quoq; sanctionum designat auctoritas. **Et se uero ero**

cxviii. **I**ocundus pbr turinatis ecclie. **capitellario.**
quem ad diocesim spoletanam noscitur princeps nobis
in hac petitione suggessit. adcessit floribus suis ecclie cum
pre. e. pbris sacra mistia solidis paucis acceptis albino cui
dam negotiatori dedisse. qui nunc in ecclia caritatis tue
in officio re dicit clericatus. et licet nec legum ut canonu
ratio patuerit ecclastica uasa p uas utilitatib; excepto ap
tuoz redemptionib; usurpata. uel quib; libet opponi se. tam
qui debebant solidi reddere fuisse paratum. Et ille p uo
spu minime ea que apit se habebat uasa restituere uoluit.

ccxviii. **P**resenti auctoritate decernim^{us} ut aut omni ueritate quesita absq; ulla dissimulatione que inibi rublata de minimis tuis supradictis ecclesie sepe dicto clerico tuo quoq; modo data comperis recepto debito facias sine mora restituere. Sed et dilectionem tuam tam suis querimonia q; pontificis sui fratris & epi nri paulini spoletane ciuitatis antistitis licetis frequenter ad monitum magis q; non credim^{us} memorato detentationi studium defensionis impendis. Quippe presentia auctoritate decernim^{us} ut aut omni ueritate quesita absq; ulla dissimulatione que inibi oblato dimissus sup scriptis ecclesie sepe dicto clerico tuo quoq; modo data comperis recepto debito facias sine mora restituere.

MERCURIO

ccxviii. **Q**uia cum recessit militatio constituta in alio transire possit nullam ratione personam. donec legamine cognoscitur an potius debeat iudiciali discretionem possit agnosci. nec potius de quibus sinatur exigere pensiones. Sed in eodem statu re eadem posita in quo uidetur sicut dictum est hodie constituta. quisq; sibi putat quoniam posse competere. iuridico pulset exagmine

ccxv. **Q**uam iusticie potest hoc credere **hostilio courti.**

ratione iactari ut sponsa que accepit affusuelamine etiam capitis iam pacto. ubi maxima causa uoce uidetur esse perfecta rapum uocare audeat. nisi qui comoditate suam putat pro uirtute censeri. Nam si et nullus nec nullusq; respectus depuratione reuocaret. uel illud debuisset accendere quod texilla patrum principum ibi rapum dixerit esse commissum. ubi puella decui ante nuptus nichil actum fuisse uidetur adducta. Nam si coniugio prima parte perfecto. aut expensarum forte numerat. aut quod ecclesie homini conuenire potest. credendum lasciuia et pompam nuptiarum et symphoniarum refugere. hoc obesse non potest. aut ad rapum

crimen conueniat de amigari. Et ideo ab hac iniqua
intentione conuenit abstinere. ne ad dñm filium meum magis
fictum regit et hac parte relatione dirigit et ppetua sine deficiet
communionem suspendant. **EXCECISKO ALEXANDRI**
PP. II. A. II. PETRAGORICERISI Wilhelmo. e. durado lolocensi.

Presentiu portat licet ad nos pueniens lacrimabilem confessionem
se fricidii crimen misisse. Quilicet tam facinorosi efficiens
causa fuisse. tam minime sua uoluntate pactum inuiau.
Cum enim fratrem suum inuicem in sibi parat infidus cepit
set. et ipsam ut si uero pueniret apuli ensis conquisit conquisit.
consobrin quida suum se uo supueniens sine consilio et pmedi
tatione sine uoluntate et ipsi ut astruit interfecit. Cui
licet condignam religionis et laudabilem inuenerit peni
tentiam. tam circa firmitate uiscera pbenet pceptum. ut
cum domum redierit meditare in uocis pceptum sui p
amici. sue remedio paupib. tribuere. Alio q. herid. et si sit
porcione nichilomin pcepta causa distribuens usum necessitatis
sue reseruit. Et sic ordinatis omib. suis lib monastium ingre
dit. et ibi panni annum huiusmodi penitencia maceret
scilicet ut apente collen. usq. ad seimichabellis festiuitate
bis iun. aq. et omada ieiunet. in pane et aqua. De hinc
aut usq. ad quadagesima trib. dieb. ieiunet similiter in pa
ne et aqua. et ut a corpore et sanguine dñi usq. ad tres annos
expletos abstineat. nisi p uoluntatem moras minuerit. Quadra
gesima tota p. et dñicos dies similiter ieiunet. hec oia
ita illi inuicem. ut si infirmitate ei hec minime posse
ferre. puidencia ut p senserit. licet ea habeat miserendi
puplacuerit. **A. II. SWEISI REGI dapioz.**

11. **C**artatu inuicando pceptis. ut nullam communionem
habeas ut popl. tuus cu alio farense po. donec ante psm
tam uenerabil frs et uicari nri amaburgensis archiepi.

depo qd perennium ab eo ad finem uocatus uenire contemp-
ferit. penitentia condignam penitentie non gerit.

111

Fratricum deniq. unam. **omnib. epis. dapioz.**
nullo in credam latere nemine archiepoz neq. patrum
charum. epi possit deponere canonice nisi pri^{us} ^{licencia} data fuerit.
sententia sedis aplice. **REGI & epis. dalatiariis.**

1111

Notificamus omnia capitalia que p consuetudines nros uenerabiles
marmadum scilicet collata epi nrm & iohem archiepsulem
urum inspato alusq. ciuitatib. sunt statuta. eod. in romana
synodo senatim & assensu ab eoz memorie predecessore
nro nicholao aplice auctoritate robata & sub anathematis
impositione firmata. Cui nos constitutione exequentes.
ipsiq. statuta confirmantes quedam eoz his rursus apicib. infir-
mim. Siquis itaq. in palatina sede amodo nisi p^{re}sentia
omnium suffraganeoz suoz epoz cu ipsi urbis cleri & pli
concordi electione. & subsequente ab eis cu cunctis p^{re}sentib.
nisi forte impossibilitas alicuius g^{ra}uis egritudinis. aliqua ab-
sentia uerit. canonico ritu celebri celebratione
fuerit ordinatus ipse usurpator & hordinator ei honoris po-
puent. Fauctores ei ul inuentores tal^{is} ordinationis excom-
municet. & bonatoz fide sunt ecclis. laici u^o fisco red-
dant. Hoc idem seruet de epi qui in quacunq. ciuitate
aliqua p^{re}sumpcione contra sacros canones ordinati fuerint
Siqui deinceps epoz atq. omniu consensu suoz p^{re}sen-
tia o ul licita consensu archiepi sui p^{re}missione. ulius
su epi aliquem consecrauerint. ordinat^{us} talit^{er} & ordi-
natores deponant. Si u^o ordinationes ecclislicoz gra-
duu nisi si in ep^{re}rib. quatuor & in celebratione missae
facere. aut si alii parrochianu sine consensu illi^{us} cul-
p^{re} mouere. ul aliquem ab aliquo frum suoz epoz excom-
municatu fuerit retinere. et communicare p^{re}sumpserit.

ipse in se damnationis sententiam protulit iudice. Siquis
modo tps pbr diaconus, seminarius acceptus ul accepta recipere
nec ppo gradu debeat. & usq ad sacrosacramentum me moro
psallentium maneat. nec alij portionem. Item nec in
Siquis clericorum amodo barbam ul coma nuptiarum in ecclesia
utendi facultatem non habeat. & canonicè iudicet. p
quisq gradu subiaceat. Siquis deinceps prior aut cuiusq
dignitatis ul cuiusq ordinis laicorum epim conphedit p
ut ul aliqua in ppa sede expulerit. nisi forte iudicatu
canonicè auctores. & cooptatores tanta secleris anathematizent
& bonarum ecclesiarum ipsi iuriproprios tradant. Si uim pbrum
ul quicumq inferiorum graduum clericum hec ead psumpserit.
canonicè penitentiae atq compositioni subiaceant. Si con
tinue fuerit fuerit excommunicet. l. 6.

Sclauos nisi latinis litteris didicerint. ad sacro ordines pmo
ueri. & clericum cuiusq gradus sit. Laicali seruicia ultimundi
ali fisco amodo subiugari. sub excommunicationis uincto am
omino phiben. l. 6.

Nos piole ammarum uisum sup malo consanguinitas qd int
uos: precor. alit condolentes quia uoluntatem usam
atq supplicatione. ut in quarto gradu quicumq: istis pmanet
as nullo in sequi audem. & si non ad salutem tam usam

multum a rigore iusticie necessitati usq condescendentes.

n preceptum ponum sed consilium dam. ita tam ut hoc
consilium nq sit ^{pis}ad imitationis exemplum. Non enim hac
in re bonum qd uolum sed qd uolum malum in spe futi
boni pmitam. hoc nimirum ut quicq in quarto sunt ga
du omni sepeant. & sedm indulgentiam si ex te uiuere

non possunt. aut nolunt legitimo matrimonio uigant

Qui in quinto sicaste uiuere possunt & uolunt. cu
penitentia maneant. Qd si non possunt sepe ab inuice

legitime nubant. Si vero obedire noluerint usq; ad iurisdictionem ab ecclesia & comunione alienentur.

Licet ipse auctoritatis sit. *A. ORRICO ABERIDUNSI abb.*
de canonica ut monastio posse eligere quem scilicet aplice
sedi utilem & necessarium appropinquavit. tam aliter filium
nrm uix multipharia retinere ualuit? excusatione.

Presentium portator litterarum *A. GONRADO CONSTANTIENSIS epo.*
litteras fraternitatis ure ad nos deferens. manum in sedie lacri
mabiliter a nob petiit. dicens se filium suum sine lapsu sine
infectu suo nocte uixta se. mortuum repperisse. & ob hoc a uob
quinquennam penitentiam accepisse. Circa que mui
tati pietatis & rogatu ure deuotionis viscera misericordie schi
bentes. duos annos penitentiae sup negligentia defuncti
filii a nob inuicte. aplice auctoritatis remisimus.

viii. **O**cciderunt se latrones presentium *A. II. eid. CONSTANTIENSIS epo.*
homicidio illi p quo penitentia eis inuincta e. penit? n
interfuisse. sed pliancib; solum in casu superuenisse. Qd si
ita qd qd nec in causa homicidii. nec in culpa fuer
mia sup eos moti exilium eis aplice auctoritate remi
simus. *A. II. PETERO ALANENSIS epo.*

viii. **F**uleonem carturcensem epm simoniaci heretici macula
fallaci obiectione quorundam inuidia inuentu iudicis districte sup
hoc expungione facere fecim. eumq; studiosissima in
uestigatione examinatum. Que ante altare sci petri
& sacrosanctum corpus ei tactis scis euuangelis immune abhui
modi criminis illata culpa euidentissime illata culpa
repentes eum epali dignitati & honori restitutum.

x. **Q**ualiter p aplice sedis legatum. *CLERO & EPO CARPIENSIS.*

hugone uirga & anulo suo reddito epali fuerit officio
puat? fulco eps ur uob credimus nec ignotum. Idcirco
qualiter nunc pshne dignitati phumilitate nram sit restituta?

11

XII

gesinaliter.

continuum ē. agendu ieiunium in pane & aqua.
Exceptis diebus. In quibus feria tam unū ei bibere.
& quadragesimali uti cibo concedim⁹. Post annuū
completi. in octavo anno duob; dieb; in unaquaq; ep̄do
mada: in pane & aqua ieiunet. In quadragesima tam conti-
nuū agat ut unū in pane & aqua & in unoq; anno
usq; ad expletiū perueniat temp⁹. hui⁹ modi ieiuniū
agendum ē. & a carne se abstinat. p̄ unū annū eccliam
ei. denigam⁹. Post ingressum ecclie trib; annis eū a omni
mone sepe nisi mortis fuerit timore peruenit. Siq;
ante ep̄s ut religiosus p̄b; causa putans aliquid sibi relaxa-
re ueluerit. hoc ei ex aptica auctoritate concedim⁹.

viii. **A**udiuimus hugonē. a. tēgriū massariō elo.
radulsi comitis filiam. dōdōnem rosellanu ep̄m cepisse.
& in captione n̄ inuolūta culpa p̄merente retinuisse.

Qd̄ quam sit impium & humanis ac diuinis legib; indic-
tum. uidelicet manum in xpm dñi mittere. & pupillā
oculi dñi tangere. firmitatem aiām non credim⁹ ignorare.
Unde apticabi auctoritate p̄cipim⁹. ut ipsum hugonē
ab omī diuino officio subinoneat. sibi q; omib; q; suis ecclis

viii. **L**que in tua dyocesi sunt. & ecclasticum mystium indicat.
reus ad apticā sedē a. losceluo dicto parisiensi archidiacono
ad latas. compim⁹. te contempto scōz patrū anathemate.
archidiaconatu non in pecunia uersū etiam homicidio ad-
q̄lisse. & nunc tanta sceleris contagione maculatū sur-
onensent ep̄atū p̄detestabile symoniace heresis comerti-
um compassē. Unde aptica auctoritate tibi indicim⁹. ut
ordinationem suscipe non p̄sumas. donec ante nos ut lega-
tum n̄m purificare te sup hac infama studeas. A. ii.
Notificasti te morte ten⁹ infirmatū. Landuē m̄ cor sica.
& peccatoz tuoz recordatione. & t̄pore ualde paucifactu

anse querisse monachū fieri. & tua uxore minis & torib;
 occidendi ea licentiam extorsisse & sic te monachicam
 uicte sine abbate supsisse. & monastium petisse. Postea
 u cum san' factus esset tue uxoris reclamacionib; euulab;
 & plancib; tuisq; familie dispoſicionib; ut pot' penitens deinceps
 domum remiſſe. & post multos annos quorū dā sapientia
 consilio. ad iamdictę cubile uxoris rediſſe. Nūc aut sic
 tua uxore utlicet. nrm requiris consiliū. Si ita deniq;
 ut tuus nunci' narrat. non uidet' nob' rationabiliter atq;
 sana mēt' id factū. qm̄ cū om̄ihom̄um ad monachicā uita
 tendenti. legalit' scē & iuste semp sit agendum. tu cont' legē
 immacit' & uiolent' a tua uxore partim t'ore mortis. par
 tī tue infirmitatis dolorib; examinata. de uia se uicis nul
 la ut dicit' licentia accepta. recessisti. & monastium peti
 isti. Non enī uiolencia sed ex pari uoluntate & consensu
 sicut sc̄i patres dicunt hoc fieri debet. necq; uir in monastium
 recipiendus: nisi uxor illi' monastium semineum eligerit.
 aut p̄fessa. continentiam habitam cū festinatione mu
 tauerit. It. Sc̄i basil' eps de hac re talit' dicit. Siquis
 conuugat' uult conuerſi ad monastium. non: recipiend'.
 nisi p̄us a conuuge castimonii copſicente fuerit absolut'
 Nā si illa uiuente uo p̄ incontinentiā alit' nup̄ fuit.
 p̄culdubio adultera erit. nec recipiet' apud dñm hui' modi
 uiri conuerſio. quē sequit' conuugat' facti p̄ſtitucio. Tales
 q̄ tunc sine culpa relicto ſc̄lo sequunt' xpm̄. si habeant
 ex pari uoluntate castitatis consensum. Itaq; fili km̄e p̄pe
 de. & uide. si sic canonic' acta absolutus uxore. & tua uxore
 ita pollicita: & tu ulla adimplete bonum inceptū. & uo
 tum uſm. Alit' aut non debem' uob' necessitate imponere
 ſeparationis. A. GERVASIO & eoz archiepo.

.xvii. **P**recipio iohannē suessionensi ecclie non cōsecres ep̄m.

qui archidiaconatu simoniace non continet obtinuisse:
et pari etiam pecunia contendit. *Guillelmo taurinensi epō.*

viii. **O** et cetera dei nouit iurata. speculante penitentiam inuungi
nolumus. qui in canonicis non habet. a monachis et ciuibus persistis vobis.

viii. **N**otum vobis sit quia bonizo abbas urbi monasterii nos obnox
regant importunis nos precibus compulsi. ut huius sibi regi
minis sarcinam colleremus. et filium suum rainerium ei loco
subrogarem. Et itaque per et sancte uoluntati consensimus. et
predicto rainerio ut ei succederet iussimus. *maioris ueritatis epō.*

viii. **H**uius urbi causa super qua apostolicam sedem consulisti recedentes
si quo modo misceat conuincta sibi illicita consanguinea
reanire possit. et orationibus ieiuniis ac hereditatibus et ele
mosinarum se largitione se redimere nullam auctoritatem
recipimus. qua sibi concedimus. *Guillelmo de monasterio lo.*

viii. **M**ultorum relatione non sumus. et propriam uelle abiectionem.
ac aliam ad herere. prudente consanguinitatis occasione
Vnde apostolica auctoritate interdicens mandamus tibi
ut hanc quoniam habes uxorem nullatenus presumas di
mittere. uel aliam ducere donec concilium episcoporum religio
sum causam istam examinauerit. a Philippo sancti francisci
ignorant miseri quod huius sancte sedis decreta ita pia fide a
filiis matris ecclesie accipienda sunt et ueneranda. ut
tamque regule canonum ab eis absque ullo scrupulo admittantur.
Ita. Non paruit uesane. et ut ait leo magnus. contra
eum aliqui mutare. qui clauigerum regni celestis hanc
tutorem et patronum et in eo magis timeat. si hic multa uer
ba timentis spiritus relaxent ne forte per uindicta infuam
sequatur. a. *serenarius asilensis epō.*

viii. **I**ste penitus uenit ad nos confessusque se filiam patris
sui corrupisse. cui quatuordecim annorum penitentiam
inuenimus. ut ieiunet quod quibus quodage simis. In quodage sima

post pentecosten duob. dub. in septuaginta in pane &
aqua & maduntur quib. in maiori quinquaginta quib.
& desinunt se ab inq. resu ecclie & a comunione duob.
duob. annis. A. *maurardo* *av. r. p. o. e. p. o.*

xvii. **Q**uamvis consuetudo: ut milibus centonemz sicut inq.
inuenit cu impal corona querit prius securitate a p^{re}lati
curit regi in pp. & a legatis romanis. a pp. in regem deum
& in milibz honore: & capta fieri oportet necessario. ut
hui securitatis firmitas ex utq. parte adalutq. pcedat.

xviii. **N**oset si in casta a. *haribto* *av. r. p. e. p. s. i.* *archi ep. o.*
seis amonibz continet. ep. in p^{re}motione renitente
tecta nullo modo posse fieri. *colfardo* *haddopien* *archi ep. o.*

xiiii. **P**resencium lator hugoni predecessoris n^{ost}ri pp. nicolai
legato. ep^{us} dignitatis insignia se constituit: sponse sua
reddidit. anulu uidelicet & inq. gam. Que cu p^{re}cuncta
a esset conuenit. sue nob penitus emideare secretu
adeptum nemo sciensem ep^{us} autem infra legatos se p^{re}lati
annos: tecta suam consuetudinem ap^{re}te p^{re}lati aut p^{re}lati
Quia u^o romane ecclie ut ipse multaq. cu to a stabant
sponte se accusant parit nuntio usum: nob n^{ost}ra
cogente ei humilitati p^{re}te condescendere atq. p^{re}stine
dignitati p^{re} n^{ost}ra reuocantur confirmatione cu de
proterium restituit: Reddidim^{us} g^o sibi die palmaru
anulu & ep^{us} baculu. *mediolapensis.*

xxv. **I**nquisitionem: a quibzdam religiosis mediolapensibz qd
sc^{ilicet} aplice sedi uideret sup illis p^{re}latibz quos uene
rabilis confr n^{ost}ri *uido* archiep^{us} ab officio suspendit. Qb;
nimis u^o merito consulentes aplice auctoritate p^{re}cepim^{us}
ut sic ei obedire studeant. quod modum beato. p. ap^{osto}lo
p^{re}ncipi quiusq. in fine m^{un}di in successoribz suis p^{re}sidet.
quale scumq. fuerit obedire studebit. *maurardo. ep. o.*

xvi. **P**resbiterum qui aplice sedis examinum iudicandi si mias-
cula direxit. quia patris deo: p^h dolor ne fanda fornic-
atione sedauit. p^usalactis. Sub. deponi. deinde u-
iusta canonum scia penitentie censum dominio mancipa-
ri. misericordia tam flagi pmanere cum innocens. nphibe-
mus gratib; nre comuni ^{onle} iubem⁹ priuari. ne indespator
omino labat⁹ sui. Semp eni remissi debem⁹ flagitare talis.
qua trahim⁹ carny. a. el eo & poplo floreryio.

xvii. **I**uxta calcedonis amore optimi concilii cui series admi-
lit⁹ inferi. monachis quis religiosi ad norma sci bene-
dicti intra claustra morari precepim⁹. incof. castella. cui-
tates pagane phibem⁹. aptoz predicatione omimo cessa-
re cecimus. nisi forte quis de sue anime salute sollicit⁹
ut eoz habitum assumat. eos intra claustra consulete
uoluerit. a. heliseo napitvatio epo.

xviii. **A**nno dilectissimus co⁹ si⁹ n⁹ & archieps. sc⁹ coloniensis ecclie
seu beatrix comitiss⁹ dilecta filia nra. nram adiungunt
clementiam. postulantes & deprecantes. quatin⁹ eoz pr-
acione & dilectione. tibi tuisq; successorib; sci. p. fide-
lib; tuozq; archidiacono atq; sub archidiacono illozq;
successorib; obediens. sc⁹ romane sedis inpcipais festi-
uitatib; ad officium scilicet misse licentia utendi mi-
tra. p^h benedictione sci. p. concedere dignarem⁹. Vnde
iustis petitionib; eoz digne aquiescentes ac benigne
condescendentes. tibi tuozq; archidiacono & sub archidia-
cono usq; successorib; nob⁹ nrisq; successorib; obedi-
ab; sc⁹ aptoz petri. & p. auctoritate & nra. sup⁹
dicta licentia & benedictione concedim⁹. ac imppe-
riu habendam confirmam⁹. heaibe⁹. auranensis ep.
alexandro. pp. xxviii

Mutmensi monastio heriberto papi abbas cenobii beati bar-
 tholomei iubet p[er] os legati sentas uia ut quo ordine ioh[ann]i
 clericu[m] monachum f[aci]t iussu[m] scripto p[re]dicte ap[osto]licam. Vn-
 detote me f[aci]t adu[m] eacausa d[omi]n[u]s hoc inceptu[m] de-
 disse. ut si eum acrasime mori non intuerent[ur] affine
 habitu ab eis nullaten[us] acciperet monacale. F[rat]res u[er]o cunctes
 eumq[ue] mori p[ro]ximu[m] non intuerent[ur] imp[er]at[ur] ob[er]pant[ur]
 eu[m]q[ue] in p[ro]p[ri]o habitu relinquentes p[re]dictu[m] p[ro]p[ri]e. Post
 modu[m] monastii comodo p[er]igence magis me absente
 fore. Audito aut[em] f[rat]res q[uo]d ei mors p[ro]xima immineret ad
 eum iteru[m] itumq[ue] reuertunt[ur]. tandemq[ue] me nichil hor-
 sciante nichilq[ue] uolente m[er]ito ueste ordinis induunt[ur].
 Exagr[ati]tudine aut[em] p[re]memorat[ur] f[rat]r[em] conualescens mirat[ur]
 factu[m]. & contristat[ur]. Atq[ue] hoc factum se nesciente con-
 querit. Ac in simili quolibet q[ui] p[ro]prio opp[ro]briat[ur] ip[s]e ad
 posse indu ueste p[ro]loquit[ur]. Ipse q[ue] cu[m] f[rat]r[em] qui hoc eu[m] in-
 du[m]to uestiuit. sup[er] hoc ei testimoni[u] p[ro]hibet q[uo]d
 ante uidelicet n[on] ip[s]um inag[ra]t[ur] conspexerat. sed
 dicit q[uo]d consilio astantu[m] consensu[m] id effecerit. qui
 quia non in eo iussu me ignorante. atq[ue] inuito. cucul-
 * lacus. nullo ame monastico uigo uidet[ur] arcand[us].

xxx.

Prefatum clericu[m] a. heriberto mutmensi. e[pi]s[copo].
 religio tua diligent[er] inquirat. eumq[ue] m[u]ndu[m] relinquere.
 deoq[ue] seruire debita exhortatione p[re]monet[ur]. ita tam[en] ut
 siuerum ee q[uo]d illicitis abbas continet agnoueris nulla
 sibi monachicu[m] portandi habitu uolentia inferat. sed
 p[ro]p[ri]e tantu[m] in uoluntati relinquat[ur]. Aquicherio e[pi]s[copo]

xxxi.

Fri hui[us] que p[ro]p[ri]e homicidia reatu ad iudiciu[m] cano-
 nice penitentie suscipiendu[m] ad ap[osto]licu[m] sede[m] misisti.
 noueris nos hui[us] ordinis penitentie misericordie respectu[m]

iu[n]xisse.
 ②

Nam quia pbr pbrm occidit cum quadrapliciter. xx. unde
 licet. & octo annis cum penitentie oportet. quatuordecim
 nos sibi misedit iniquum. inrecupabiliter eicientes cu apbratu
 & omni administratione altaris. Quos qd quatuordecim
 annos hoc ordine observabit. Trib. poub. annis pcc ecciam
 nisi ad extrema mortis uenerit absq; comunione & mense
 participatione & pace sit. Sed a cena dñi eccie salum conciliet.
 usq; ad octauum pentecostes. hac pñtia quadragesima
 cotidie ieiunet. in pane & aqua. deinde eb. dieb. epdomade
 usq; in pascha. Ab octauis pentecostes usq; ad festu scimichael
 duob. dieb. deinde tres. Post tres annos reddita sibi comunio
 ne eccie & mense in idiotis sit. usq; ad expletos. vii. annos.
 tot in totu temp' penitentie seruans. & quia conuenit
 eum et sub regimine abbatis mandam' ab. uo mittas in aliq
 monastio. ut ibi condigne penitens saluet. & si abi uel ab
 bati uidet remittere. si hunc condigne obseruasse peniten
 tiam uiditis. post tres annos liceat. **GRASSIO REUSI EPIGRESMENENSIS**

ciii. **M**onem' firmitatem tuam ut regē & pñces francoz alloq
 ris. quatin' eoz potentia libinuatione scē carnotensis eps
 diet' sepe. qd si fortasse ad hoc exequendum min' paruerit.
 non solu episcopus tui. uerū etia suffraganeoz tuoz epoz de
 ricis cūcūmq; ordinis omne diuinū officium pē lapsu
 mum. & consignationē pueroz indicere nō differas.
 A. DOMINICO GRADENSI PATRIACHE.

ciii. **E**rubescent impii & apte nos intelligant iudicio scisps
 eos qui in trib. sacris gradib; pbratu scilicet diaconatu et
 subdiaconatu positi in uiliterculas non abiecerunt. & caste
 uixerint excludere eos ab eoz graduū dignitate. Dema
 nifestis quid loquim'. Secretoz quid cognitor & iudex
 os. te. Nos omīno cassamus scrip. tū q dudu

suffraganeis quorū circūmūcti concessimus. amurianiense
plebem episcopum fieri debere estimantes utrum qd nobis
commendabit loci angustia & necessaria oportunitate
& tunc pūneat suffragatione digne & competenter se pos
se. Que ut ipsi iudicant & relatu tuo cognovimus. longe
aliter hnt. *Abbas vltio cysentio archiepo.*

xxviii.

Litris suis significavit robcus dux. qd monasterium
in calabriam construxerit. ob facinorū suorū remissione
pepūente sibi antecessore nro pte memorie nicholao.
Nos q remittim' tibi considerandū ē petitioni libere
assensū pbenet. ita tam. ut cum diligencia inuestigare
studias. utrum illi ecclie ut epō in cuius diocesi situm ē
monastium uolentia aut dāpnū qd ab sit inferat.
Indignum enī ē uidet' & auctoritatē scōz canonū sanc
tionē cōplat. ut noue ecclie iduris concedat qd anti
que iniuste subēbat. Sic enī uolum' monastium aptica
auctoritate firmari. ut nequaquā uelim' p eo episcopum in
aliquo minorat' ut libi p'ctū ē. *Sicut fecit ad hoc p'p'io*

xxv.

Quicūq; suarū rerū dco ei q; sacerdotib; decimas que sibi
plurimasimas exhibicione iure conpetunt annuatim
noluerit redde. xpian' conuincit' non tē. *clero & poplo*

xxvi.

Henricus archiep' us' multas offensionib; aptice sedi
notat'. illud addere ad concepū eidem non dubitauit.
qd nemo impator uel ducū nulla q; secularis uel alieni
dignitatis psona presūpisse pbat'. uidelicet cardinālē
scō romane ecclie alieni capcioni dedisse. Nouerit
q prudentia ura ipsum ab omī sacerdotali & ponti
ficali officio a nob' te p'uatū. & ab omī clero nob' eū
romane ecclie cū fauctorib; suis excomunicatū

xxvii.

Iudicio. *scilicet clero mediolaniensi.*

alione & aliorum monasteriorum uirorum sancti celsi scilicet uicentini
mulatores & ab hac ecclesiastica pur abacti dictos.
quod monachos ab omni administratione & regimine ipsorum
monasteriorum deponimus & apostolica auctoritate abbatum
nomine priuamus ut in illis abactis ultra non sint
abbates. encolito trasapio ero.

xxviii

Non parum miramur quod secularibus legibus diaconem tuum
perimere malefici uelis impetere. Unde apostolica au-
toritate precipimus ut post postas paribilibus legibus que
seruis potius quam ecclesiasticis debentur ordinibus canonicis ab eo

Licet ex deuotionis studio non dubitamus precedere quod
nobilitas tua uideat ad christianitatis cultum disponere ad
ducere. cum quia id inordinato in hoc studio agere.
necessarium duximus admonendo tibi litteras nostras di-
rigere. Dux enim noster ihesus christus nullum legem ad sui seruici-
um uolentem coegisse: sed humili exhortatione re-
uerentia. unicuique proprii arbitrii libertate quoslibet
ad uitam predestinauit eternam non iudicando sed
proprium sanguinem fundendo. ab errore reuocasse.
Ite. Beatus gregorius ne eadem gens ad fidem uolentia
etiam iniqua sua repleta medicis. Tormentoribus iudici.

xxxx

Crimen istud quod consanguineus tue merito gradu
conuinctus es. quod sit diuinis & humanis legibus detestabile.
te ipsum oportet considerare: cum soboles ex tali
conuugio non possint suberescere: & si filii inde fuerint
nec heredes legitimum recipi. nec in episcopale cathedra
ul uobis dignitate. debeat omnino promoueri. apne penitenti. x li.

Confessus es te peccatorem ecclesiam & coniugis domum repperisse.
Unde per penitentiam licet non uita modum culpe.

sed modamine brungne putatis inuicem? Cum eni
ebrietate pretendis non argumtu excusationis sed
exaggeratio e. sume accusationis. Indicem itaq; tibi
penitentia. v. annor. hoc m. Ab hoc die usq; ad festi
uitate sci martini. vi. sex. ieiunia in pane & aqua.
Ab inde usq; in natale tres dies in epdon. Ab epipha
nia usq; in quadragesimam ieiunia die una. i. otaxl.
dies tres. A pentecosten usq; ad scm martinu die. i.
& sic comple quinquenniu. In anno eccliam ne in
grediari. neq; communici nisi pueritate mortis.

xlii.

Consuluit Gervasio reusi archiepo
paruitate nram dilectio nra sup latore pntium
qui in clericalib; officiis educatus subdiaconi gdu
suscepit. diabolo obsecante neglectit. & ad diaconu. i.
pbrri honore cursu pppo non ambiciose sed negliget
conscendit. In quo pceptum canonicu nos inuenisse
non meminim. consiliu aute ex propterea aucto
ritatis aptice dam. sicut olim sup eod negotio rumaldo
constantiensi epo consiliu. Ab utriq; itaq; id
sacerdotal & leuite quos inordinate suscepit offi
cio suspendit donec congruo tpe intersit eis quia
subdiaconi benedicent honorem. & curis subdia
nat accipiat benedictione prius tam discutiend
si ei uita digno officio habeat. & sic si uide canonici
obuiauerint in piori ordinatione diacon & pbr
neat. Legim eni in actib; aploz ad sci petri predica
one corneliu pnte merito ante baptismu recepisse
sci sps donu. Diuine g benignitatis clemia. que
cornelio dignata. ante baptismu concede. qd purifi
catis fonte baptismatis spalic solet infunde neglectu dunt

minime gramphibebit. ita ut ceteros q̄s subire reseruet.

Curia ei & scientia honori concordet. Rodolfo & theo

l.iii. **S**up quib; nos uoluisse consulere. ludo. p. b. is

p. auct. deuotioni. ut necessariū duxim⁹ scribere. Pen

tentia conficiat; uob causa religionis iniungere.

q̄d q̄d uos igne diuini amoris. feruere non dubitam⁹

nisi epi in quoz parrochis estis phibuerint. licentiam da

m⁹. Debarbau⁹ uidenda nisi uoto aliquo constringimini.

cum ceteris nri ordinis idē seruare. Demissa in claustris

ur̄is in locis uidelicet nonsecratis eccle. branda. qui altare

tanerarium nisi necessitate tanepi. ut eccle. combuste cano

num sequentes documta. cuiq non concedim⁹. in ipsiū

claustris oratoria construere consulum⁹. hys opus car. x. p. si.

l.iii. **O**rdinationes & dedicationes & quicq̄ sub p̄tenti epalis

officiū fecisti. cassamus. & aptica auctoritate omnino

irrita te decernim⁹. Eos u quoz ne fando collegio &

& p̄uassione substantie canonicoz eccle. p̄dict &

direptione date sunt uel qui ecclesiastica officia de

manu tua post interdictū nri m̄ recepunt. pari ana

themate plectim⁹. donec om̄ia remittendo resipiscant

l.v. **N**os de infamia cleo. a. e. o. l. a. p. i. e. n. s. i.

fr̄is nri. lanfranci. non min⁹ ac si nra eet condolum⁹

quē de obiectione criminis suspitione studiosissime

inquirentes. nulla sup̄fessione. cum tantū tāq. ex

capabile commisse flagitū. inuestigare ualim⁹.

Ideq; certum & diffinitū hui⁹ modi incertitudini

anob non oportuit deliberari iudicium. Vbi enī culpa

non ē in p̄fessione. mutale & inconsequens. p̄uidicare.

Nos tam auctoritate ^{gregori} sei. georgi & scōz predecessoz

nroz. de hui⁹ modi suspitione sequentes. a quoq auctoritate.

recensere non audent eundem presentiam nostram sipli
suspensio ut moris & auctoritatis: ab huius crimine
obiectione se defensurum remissim? A. Lapidulo.

xlvi **P**ossim? impuro. & aualdo clerici.
aut aliquo crimine lapsis miserie manum porri
gere sed non debem? adfuer? pdicionis exemplum licen
tiam dare. & aualdo epō.

xlvi **I**udiciu quo tanq homicidii reus dñatus: abasiste
quia a sacris canonib: alienum. aplice auctoritatis

xlvi **L**modationi non: approbatur. & aualdo a gleus clasto.
licet antiquis temporib; pallia absentib; metropolita
nis aliquando concessa fuerint. quia pñones eorū
pñe romane ecclie responsales. diligenti discussione
uentilabant. tam antecessores nri postq hec aucto
ritas friguit. ad cautelam maxime simonice he
reticos. q inq; da nunc regionib; pualere cognoscim?
ipsa solum pñentib; dñi. salubri consilio statuit?

xlvi **S**up causa gislardi. & aualdo cumano epō.
pbrī tui de morte epi sui pdecessoris tuus famata. in
medium consulim? Itaq; ex omniū circūstantiū frim
unanimi assensu tue dilectioni rescribim? pñentū
gislandū pbrī ante te pñentandū. Vbi sicca accu
satores defuerint. tunc dictante iusticia sine conpro
uerbia pbrī quecūq; ob hoc iniuste amiser. ac sacro
dō accipiat. & integra beneficia. Purgatione tam an
tea duob; sibi sacerdotib; iunctis ubi accusator cessau
rit. cumq; hec ex pbrī tuo comitā? arbitrio. Vul
gare deniq; anulla canonica sanctione fulta legem
feruenti scilicet siue frigide aque. igniq; ferri con
tactu. aut cui libet popularis inuentionis qd fabricat

41
hec sunt omnino facta inuidia nec ipsam exhibere. nec
aliquo modo et uolum^{us} postulare imo aptica auctorita
te phibem^{us} firmissime. *clesiacis nepolizatus*

L. **O** et parentele gradib; famose et qstionis apud alios scrupu
lu nup m^{us} uos emerisse cognouim^{us}. sup qua non nullos
pncipios m^{us}preces. ac disputatores contra ueritatis reglam
sana doctrina *doctrina* doctrinazare dolem^{us}. Sedentes
eni in cathedra pestilentie dicant uera que nesciunt. et
docent ea que nullaten^{us} didicer^{unt}. Ita eni ut fere^{nt} genera
ones ad duob; fr^{at}rib; alternisq; p^{er}deuntes enumerant. ut uox
in uice filios. iiii. nepotes. vi. p^{er} nepotes octaua genera
one phibeant. Hoc itaq; modo unum quicq; generationis
gradu. qui un^{us} p^{er}culdubio dicendus^{us} diuidunt. Atq; impi
te numerando p^{er} geniem desecare contendunt. Qui nimiru
nequaq; in hui^{us} fetoris ructus pestilentie erumpent. si sacre
pabuli scripte uiuacis ingenui faucib; ruminarent. Na
qd duoz fr^{at}rum siue nepotu uel deinceps utrinq; descendentiu
generationes n^{on} diuise dici. sed ead^{em} ac sub uno nomine de
beant uniformit^{er} appellari. testat^{ur} lib^{er} geneleos cu dicit.
Vixit ioseph. c. et x. annis et uidit effraim filios usq; ad
cia^{ti} generatione. Filii qq; machi filii manasse nati sunt
ingenuib; ioseph. Porro aut^{em} si sic cognationu gradus suppu
tari debent. ut uiri disputatores autumant. du ioseph ex
utroq; filio effraim scilicet et manasse nepotes haberet.
nequaq; scripta diceret. quia uidit filios effraim usq; ad
terciam. sed usq; ad. vi. generationem. . . *It.*

Beatiss^{us} qq; gregorius du sup angloz coniugis sciberet.
hec fere uerba depinxit. Queda lex romana in re publi
ca pcepit. ut duoz fr^{at}rum uel soroz fili^{us} et filia. in coniu
gio copulent. sed omnino cognoscit^{ur} p^{er} hoc coniugio sobole
n^{on} posse subcrecere. Vnde necesse^{us} ut ia in q^{ui}ta ul. *G.*

in uice generatione copulent. In quibus nimirum uerbis
lucet claripater. quia doctor insignis duorum si in soboles phi
losophice in matrimonio iungi. in quarta uero generatione. philosophi
cum philosophos copulari nequaquam ut cultores puri si doctrinae as
sequuntur generatione. in uero induorum ualeat filius inueniri.

L. i. **D**up omnino andreas colossensi
aromani caute institutum est. pontificibus propter diuersarum
rerum prudentiam pallium totum uidelicet sacerdotum summam nulli
tamen in absentia possent. **Rinaldo euaano epo.**

L. ii. **S**iaconum de quo religio tua mandauit. si post excessum nostrorum
decreta fornicationis se crimine maculauerit. nisi post lon
gam et condignam penitentiam ministrare preceptum naudemur.

L. iii. **I**ustum: ut iudicium dei in duci
romani pontificis. debeat annullari. ut aliquo mortalium immu
tari. quod de se et apostolicis sedis sententia firma debeat ab omnibus
et inmutabiliter obseruari. **Rinaldo constanciensi.**

L. iiii. **S**ollicitudo dilectionis tue studuit consulere. utrum portator
istarum licitarum diaconatus et presbiteratus officium idoneus sit
peragere neene. Cum ad id proprio cursu uidelicet sine subdia
conatus ordine negligentia potius quam supbia cognoscat ascendisse.
Vnde nos consulendo karitati tue mandamus. ut ab officio eius
prohibeas donec primo. in episcopum iterum subdiaconatus mis
terium sibi recte imponas. et sic deinceps ad maiora officia tu
redire concedas. **eisd.**

L. v. **I**ntelleximus in litteris tuis quod earum lator sacerdos uidelicet et ab
bas ira accerrime stimulatus seruente uno sustinuit ictu. inde
so percussit. et sic percussus ut perueniret ad mortem sextam
mensibus transactis obiit. Vnde hunc quasi homicidam cul
pa notatum. et si quis horrens inuenisse patrum. et dignitatis
perpendimus perulso naufragium. Inquire saluo tui ordinis
privilegio. quodam in repetita seueritas. et statuisse uidetur.